

Výroční zpráva

o činnosti školského zařízení

za školní rok 2018/2019

Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče,

Praha 4, Na Dlouhé mezi 19

Praha 31. října 2019

Obsah:

1)	Základní údaje	str. 3
2)	Personální zabezpečení činnosti	7
3)	Organizační struktura	8
4)	Zpráva o činnosti úseku pro diagnostiku, terapii a koordinaci sítě	10
5)	Zpráva o činnosti úseku sociálně právního a správního řízení	13
6)	Hodnocení výchovně vzdělávací činnosti	
	Základní diagnosticko terapeutický program – odd. A	17
	Základní diagnosticko terapeutický program – odd. B	18
	Úsek vzdělávání a profesní přípravy	20
	Základní diagnosticko-terapeutický program - odd. C	22
	Oddělení (M) -specializovaný program – matky s dětmi	23
	Oddělení (S)– specializovaný adiktologický program	25
	Oddělení CESTA Řevnice –specializovaný adiktologický program	27
7)	Středisko výchovné péče - zpráva o činnosti	
	Internátní oddělení SVP v Praze 12, Rakovského 3138	33
	Ambulantní oddělení v Příbrami, Školní 129	39
	Ambulantní oddělení v Praze 12, Rakovského 3138	47
8)	Zpráva o činnosti školní jídelny	56
9)	Další vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2018/19	57
10)	Základní údaje o hospodaření za kalendářní rok 2018	58

<i>název školského zařízení:</i>	Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče, Praha 4, Na Dlouhé mezi 19
<i>sídlo školského zařízení: (korespondenční adresa)</i>	Na Dlouhé mezi 69/19 147 00 Praha 4 – Hodkovičky
<i>IČ</i>	61 38 63 08
<i>bankovní spojení:</i>	Česká národní banka, Praha 1, č. účtu: 12031031/0710
<i>telefon:</i>	241 723 646
<i>e-mail:</i>	info@dum-praha.cz
<i>internetové stránky:</i>	www.duasvp.cz
<i>datová schránka:</i>	jpy8pgt
<i>úřední hodiny pro veřejnost:</i>	pondělí – čtvrtek 9⁰⁰ - 15⁰⁰ hod. neděle 13⁰⁰ - 17⁰⁰ hod.
<i>způsob zřízení:</i>	příspěvková organizace
<i>název zřizovatele:</i>	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
<i>vedení školského zařízení:</i>	ředitel: PaedDr. Jan Toman
<i>hlavní činnosti zařízení:</i>	diagnostika, výchova, vzdělávání, terapie, ubytování, stravování, prevence rizikového chování

Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče je zařízení zaměřené na psychosociální problémy a poruchy v chování zejména u dívek ve věku 15 – 18 let. Základní diagnosticko-terapeutický program v rezidenční (pobytové) formě a navazujících ambulantních formách je realizován v sídle organizace, jednotlivé specializované programy pak na odloučených pracovištích. Ty se věnují problematice nezletilých matek s dětmi, další odloučené pracoviště jsou zaměřena na program pro problematické uživatelky drog. Odloučenými pracovišti jsou také samostatné byty v aglomeraci Prahy. Etiologicky spadají řešené potíže do oblasti zdravotní, sociální, ale zejména psychosociální ve smyslu poruch ve vztazích a vývoji osobnosti. Další součástí organizace je Středisko výchovné péče s pracovišti v Praze 12 – Modřanech a Příbrami. Součástí organizace je školní jídelna, která zajišťuje nutričně a dieteticky řízené stravování v celodenních režimech jednotlivých programů, včetně odloučených pracovišť.

Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče vykonává činnost těchto škol a školských zařízení:

- Diagnostický ústav kapacita 64 lůžek
místa poskytovaných služeb:
 - Na Dlouhé mezi 69/19, 147 00 Praha 4
 - Na Dlouhé mezi 491/13, 147 00 Praha 4
 - Sulická 103/6, 140 00 Praha 4
 - Pod Lipami 2514/70, 130 00 Praha 3
 - Jablonecká 413/52, 190 00 Praha 9
 - Skryje nad Berounkou 119, 270 42
 - Sádecká 169, 252 30 Řevnice
- Středisko výchovné péče
místa poskytovaných školských služeb:
 - Rakovského 3138/2, 143 00 Praha 4 kapacita 8 lůžek pobytu
 - Rakovského 3138/2, 143 00 Praha 4 ambulance
 - Školní 129, 261 01 Příbram VIII. ambulance
- Školní jídelna kapacita 100
místa poskytovaných služeb:
 - Na Dlouhé mezi 69/19, 147 00 Praha 4
- Školní jídelna – výdejna kapacita 32
 - Sádecká 169, 252 30 Řevnice

Základní údaje o školském zařízení – popis hlavní činnosti:

Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče Praha 4, Na Dlouhé mezi 19 byl zřízen MŠMT zřizovací listinou čj. 28 385/91-23 ze dne 16. 12. 1991. Dle zřizovací listiny plní diagnostické, výchovně vzdělávací a preventivní úkoly. Jeho činnost je zaměřena na řešení psychosociálních problémů nezletilých dívek ve věku 15 – 18 let, u kterých zpravidla soud rozhodl o obligatorní výchově (zákon 109/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Zařízení je spádové pro Čechy, ve školním roce 2018/19 bylo k pobytu přijato a komplexně vyšetřeno 110 dětí, v programech zařízení je průběžně evidováno cca 70 klientek. Dvě ambulantní oddělení středisek výchovné péče evidují v tomto školním roce 697 klientů.

Zatímco v minulosti byly zcela pokryty požadavky regionů tak, aby nevznikaly „čekací lhůty“ v umístění dětí, ve sledovaném školním roce je kapacita základního programu překračována, vzniká nezbytnost koordinovat nástupy klientek podle naléhavosti a nevyzpytatelné vůle soudců. Zrušena je v daném roce možnost přijímat děti na žádost rodičů. Ti se pak v nouzi obracejí se žádostí k soudu o obligatorní řešení.

Organizace zajišťuje komplexní vyšetření a pomoc v oblasti psychologické, speciálně pedagogické, sociální a zdravotní u klientek, jejichž problémy aktuálně nelze řešit v rámci rodiny, protože rodina vyčerpala všechny prostředky k nápravě, nebo rodina není schopna problém nezletilé řešit. V chování těchto nezletilých jde často o útoky z domova, záškoláctví, porušení vztahů k rodičům a autoritám; ohrožení návykovými látkami a kriminalitou.

Organizace výchovně terapeutických aktivit je z pohledu programu pobytu členěna na oddělení, ta pak na výchovně terapeutické skupiny. Mimo hlavní budovu je umístěno oddělení zaměřené na adiktologickou problematiku klientek navštěvujících veřejné školy, oddělení pro matky s dětmi a od roku 2014 také oddělení Cesta Řevnice, specializovaný program pro klientky primárně ohrožené drogovou problematikou. Ubytování je zajištěno na zpravidla dvoulůžkových pokojích s vlastním sociálním zařízením.

Zásadním úkolem organizace jako celku v hodnoceném roce byla reflexe společenského dění, zejména vlivu změn v legislativě. Zvláště v metodikách základního diagnosticko-terapeutického programu bylo nezbytné měnit celkový koncept. Z programů cca osmitýdenních, které byly postaveny na vysoké vnitřní dynamice a motivovanosti klientek ke změnám a spolupráci a které se dlouhodobě ukázaly jako velmi efektivní, přejít na programy,

kteřé nemají logický motivační vrchol a formální dynamika pobytu v základním programu je z velké části určována nahodilostí úředního rozhodování. Vytváření efektivních a smysluplných programů v nekoncepčním legislativním prostředí je problematické. Nezbytné změny v metodice přinesly mnoho úkolů v odborné práci, v organizaci práce, přinesly požadavek vysoce nadstandardní angažovanosti pracovníků, přinesly požadavek nadstandardních výkonů u všech pracovníků až na hranici možností.

Značnou pozornost při hledání nových efektivních metodických postupů si vyžádala problematika adiktologického charakteru, která v prostředí vysoce vulnerabilní klientely nabývá nebývalých rozměrů. Vedle tradiční drogové problematiky jde zejména o fenomén virtuálního světa a sociálních sítí, který stále více zasahuje do vývoje osobnosti dospívajících. Jedním z významných nových fenoménů je nárůst klientely, kde problém má generační linii, jako například dospívající děti rodičů uživatelů návykových látek. V neposlední řadě přichází nový problém pro celkovou činnost zařízení. Tím je transformace dětské psychiatrie, která přivádí značný podíl obligatorních klientů do zařízení.

Personální zabezpečení činnosti:

Mgr. Jana Cvetlerová

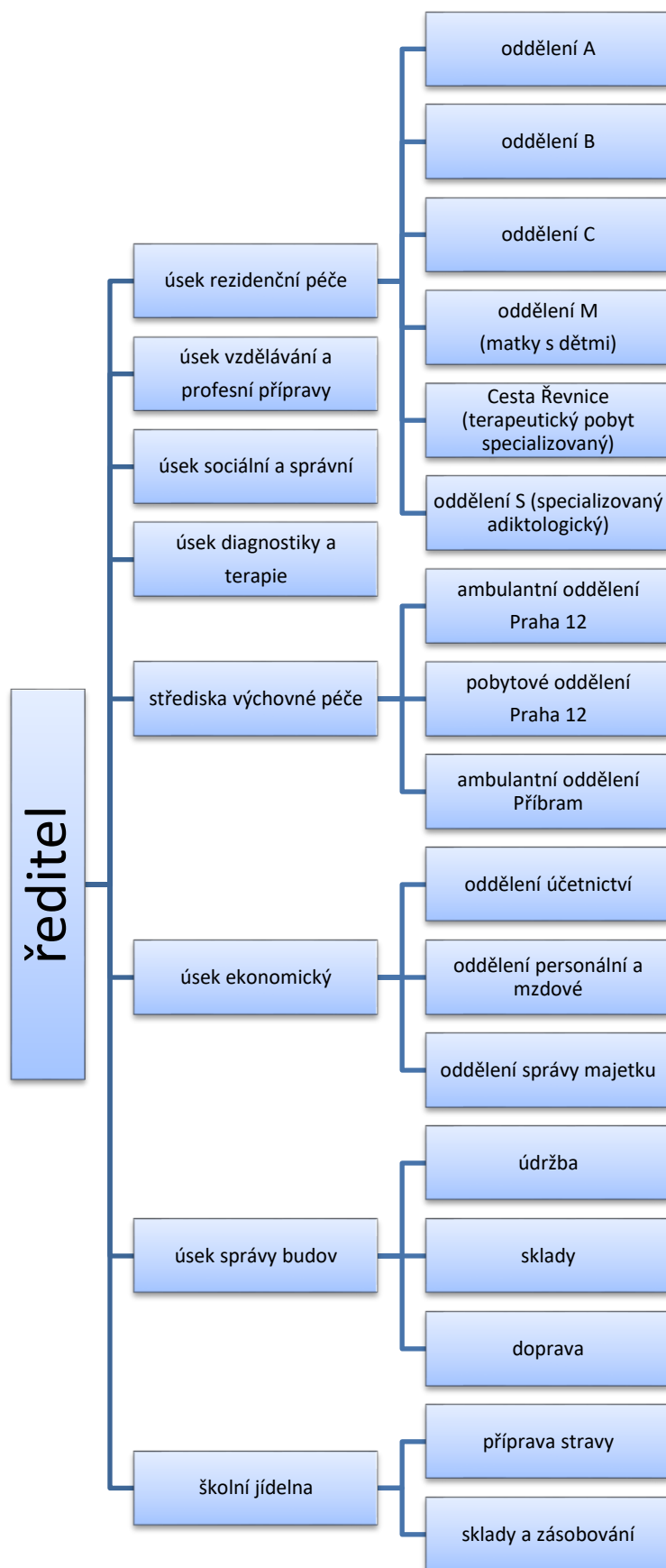
V kalendářním roce 2018 měl Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče 86,65 přepočteného počtu zaměstnanců. Z toho je 65,83 pedagogických pracovníků.

Ve školním roce 2018/2019 v programech Diagnostického ústavu pracovalo 4,8 speciálních pedagogů, 24,2 vychovatelů, 16,6 asistentů pedagoga, 4,8 psychologů, 2,5 sociální pracovníce a další zaměstnanci zajišťující provoz organizace.

Na třech pracovištích Střediska výchovné péče bylo zaměstnáno 16,1 pedagogických pracovníků (6,0 speciálních pedagogů, 4,6 psychologů, 2,5 vychovatelé a 3,0 asistenti pedagoga).

V žádném z ukazatelů nebyl překročen limit zaměstnanců. Stejně tak byl dodržen limit na mzdové prostředky.

Organizační struktura

Zastupování ředitele:

1. Zástupce pro diagnostiku a terapii
 - *Mgr. Markéta Véllová*, speciální pedagog ve funkci vedoucí úseku diagnostiky a terapie
2. Zástupce pro věci personální
 - *Mgr. Jana Cvetlerová*, speciální pedagog ve funkci vedoucí oddělení
3. Zástupce pro hospodářskou činnost organizace
 - *Libuše Doleželová*, hlavní účetní ve funkci vedoucí ekonomického úseku

V nepřítomnosti ředitele je jeden ze zástupců pověřen zastupováním ředitele v plném rozsahu, s výjimkou smluvních vztahů a rozhodnutí s nepřiměřeným či dlouhodobým ekonomickým a personálním dopadem pro organizaci.

Řízení úseků provozu:

1. Diagnostiky a terapie	<i>Mgr. Markéta Véllová</i>
2. Sociální a správní	<i>Bc. Lucie Raková</i>
3. Vzdělávání a profesní přípravy	<i>PaedDr. Marcela Polášková</i>
4. Ekonomicko-hospodářský	<i>Libuše Doleželová</i>
5. Správa budov	<i>Ing. Josef Vostatek</i>
6. Školní jídelna	<i>Ing. Jan Kopecký</i>

Pobyťová oddělení:

1. Základní diagnostický pobyt – oddělení A	<i>Mgr. Jitka Holakovská</i>
2. Základní diagnostický pobyt – oddělení B	<i>Bc. Gabriela Grossmannová</i>
3. Základní diagnostický pobyt – oddělení C	<i>PaedDr. Ludmila Burdová</i>
<i>Bc. Gabriela Grossmannová</i>
4. Oddělení – matky s dětmi (M)	<i>Mgr. Jana Cvetlerová</i>
5. Cesta Řevnice – terapeutický pobyt specializovaný	<i>MUDr. Michaela Chrdlová</i>
6. Oddělení S – adiktologický program Sulická	<i>Bc. Bedřich Doležal</i>

Střediska výchovné péče:

1. Středisko výchovné péče Praha 12, Rakovského 3138
 - ambulance *PaedDr. Jolana Marková*
 - pobyt *Mgr. Jeannette Švíková*
2. Středisko výchovné péče Příbram, Školní 129
 - ambulance *Mgr. Ing. Jana Eliášová*

Zpráva o činnosti úseku pro diagnostiku, terapii a koordinaci sítě

Mgr. Markéta Véllová

V průběhu roku 2018/19 zajišťoval činnost úseku tým pracovníků s následujícími odbornostmi: speciální pedagogika, etopedie, psychologie, klinická psychologie, psychiatrie, adiktologie, zdravotní péče.

Odborná činnost pracoviště byla realizována především v následujících oblastech:

Diagnostika

- Psychologické vyšetření, zaměřené na diagnostiku struktury osobnosti, úrovně intelektových a kognitivních schopností v kontextu předchozích závěrů psychologických pracovišť a výchozích anamnestických údajů
- Speciálně pedagogické vyšetření zahrnující diagnostiku úrovně školních znalostí a specifických vzdělávacích potřeb, profesní profilaci a návrh odpovídajícího vzdělávacího programu
- Etopedické vyšetření mapující míru a oblasti rizikového chování
- Vyšetření zaměřené na status a dynamiku vztahů k sobě, rodičům, skupině, autoritám
- Vyhodnocení míry vulnerability pro formulování individuálního programu
- Zdravotní vyšetření s příp. návrhem léčebného plánu, zahrnujícího zajištění odpovídajících vyšetření a intervencí na specializovaných zdravotnických pracovištích
- Zpracování Programu rozvoje osobnosti dítěte na základě identifikace individuálních potřeb dítěte a stanovených cílů

Terapie a poradenství – formy a zaměření činnosti

- Krizová intervence
- Individuální a skupinová práce zaměřená na posilování psychosociálních a komunikačních dovedností, posilování resilience, trénink řešení modelových situací, posilování zdravějších interpersonálních vztahů, řešení zátěžových situací, sebepojetí aj.
- Práce s rodinou – rodinné poradenství a terapie
- Prevence rizikového chování, snižování vulnerability
- Motivační rozhovory
- Práce se selháním v individuálním programu
- Práce s koncepcí a realizací úspěšné role

- Individuální vedení a podpora dítěte v naplňování cílů Programu rozvoje osobnosti dítěte

Další činnost:

- Spolupráce s odloučenými pracovišti/specializovanými programy a zajištění odpovídajících intervencí klientkám při přechodu do programu a dále v jeho průběhu
- Spolupráce s externími školami k zajištění kontinuity vzdělávání během diagnostického pobytu formou individuálního studia nebo formou docházky z DÚ, zajištění odpovídajícího typu studia klientkám, přicházejícím do DÚ bez, nebo z nevhodného školního programu
- Spolupráce se zainteresovanými institucemi, neziskovými organizacemi apod. k zajištění alternativního programu během diagnostického pobytu nebo po ukončení péče, především u klientek s blížícím se dovršením 18. roku věku
- Vedení ambulantních programů – kontinuální ambulantní péče pro klientky a jejich rodiny po ukončení rezidenční péče, příp. po ukončení obligatorní výchovy
- Účast na případových konferencích, pořádaných OSPOD
- Organizace a vedení případových setkání v DÚ a SVP
- Koordinační činnost a metodická podpora v zařízeních pro výkon ústavní péče ve spádové oblasti DÚ a SVP včetně metodické podpory v oblasti realizace Standardů kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče
- Ambulantní diagnostická vyšetření ve spádových zařízeních (klientky obligatorně umístěné bez předchozího diagnostického pobytu)
- Odborná spoluúčast při rozhodování OSPOD o nařízení předběžného opatření příp. ústavní výchovy, případně při přehodnocení individuálního plánu dítěte s již nařízenou ústavní výchovou formou expertního posudku
- Organizační a obsahové zajištění odborných praxí a stáží

Spolupráce s VŠ v průběhu školního roku 2018/19:

- Univerzita Karlova – Pedagogická fakulta, Filosofická fakulta, 1. Lékařská fakulta
- Univerzita Jana Amose Komenského
- Pražská vysoká škola psychosociálních studií
- Univerzita Jana Evangelisty Purkyně
- JABOK, VOŠ sociálně pedagogická a teologická

Personální obsazení:

Mgr. Markéta Véllová	speciální pedagog, vedoucí úseku
Mgr. Kateřina Rosnecká	speciální pedagog
PaedDr. Jana Ptáčková	speciální pedagog (od října 2018)
Mgr. Tereza Konrádová	psycholog,
Mgr. Kamila Prokešová	psycholog
Mgr. Naděžda Chodounská	psycholog
PhDr. Marie Šimová	psycholog
PhDr. Karel Peřina	psycholog
MUDr. Richard Zajíc	psycholog
Mgr. Miroslava Hájková	zdravotní péče

Zpráva o činnosti úseku sociálně právního a správního řízení

Bc. Lucie Raková

Úsek sociálně právní a správního řízení je vedle základní sociálně právní agendy spojen s administrací klientek a správních souvislostí. Úsek je součástí týmové spolupráce v rámci diagnostického ústavu. Při účasti na konsiliárních poradách se spolupodílí na formulaci organizačních, terapeutických a sociálně diagnostických úkolů aktivně vstupuje do dynamiky pobytu klientek, spolupracuje s rodiči případně osobami odpovědnými za výchovu, pracovníky oddělení sociálně právní ochrany dětí a dalšími institucemi. Dále připravuje podmínky spolupráce s rodinou, koordinuje přijímání k pobytu i ukončení pobytu klientek. Úsek zprostředkovává komunikaci jak s veřejností, tak s odbornými pracovníky, kteří využívají služeb diagnostického pobytu a preventivně výchovného pobytu.

V hodnoceném roce úsek zapracoval organizační změny a opatření v postupu přemísťování klientek a to v souvislosti s důsledky změn v legislativě. Tyto změny výrazně ovlivňují dobu pobytu klientek v zařízení, dále nepříznivě ovlivňují umísťování klientek v rámci obligatorní výchovy do odpovídajících programů jiných specializovaných pracovišť. Vzhledem ke zdlouhavému procesu rozhodování soudů se tak mění i práce s klienty, což může někdy být i v rozporu s individuálním plánem a zájmem dítěte.

Ve školním roce 2018/2019 úsek koordinoval počet přijímaných dětí k diagnostickému pobytu. Přesto se střídala období, kdy byl evidenční stav výrazně překročen s obdobím v počtu přijatých srovnatelným s formálně daným evidenčním stavem.

Část úkolů úseku v oblasti správního řízení zajišťuje sociální pracovnice Bc. Monika Bothová. V souvislosti s agendou příspěvku na úhradu péče zajišťuje platby příspěvků na péči, vyřizuje s klientkami, případně jejich zástupci, dávky státní sociální podpory. V souvislosti s vyřizováním příspěvků a úhrady plateb komunikuje s Českou správou sociální zabezpečení, zdravotními pojišťovnami v rámci pojištění a konkrétními úřady práce. Pravidelně pak ve spolupráci s ekonomickým úsekem zpracovává inventarizaci pohledávek.

V souvislosti se změnou zákona o státní sociální podpoře přibyla agenda dokládání potvrzení potřebného k vyřízení přídatku na dítě a to ke každému čtvrtletí. Z tohoto důvodu byla

navázána ještě intenzivnější spolupráce s úřady práce a veřejnými školami, které jsou klientkami navštěvovány.

Také v hodnoceném roce pokračovala spolupráce s advokátní kanceláří paní Novákovou v souvislosti s dlužnými částkami na příspěvku na péči u osob odpovědných za výchovu. Monikou Bothovou je vedena evidence dlužných částek, která je postupně snižována.

Jako každý rok úsek spolupracoval v rámci odborných praxí se školami (VOŠ, VŠ) z oboru sociální práce. Praxe vždy probíhají pod vedením konzultanta pro praxe, tedy konkrétního vedoucího úseku.

Úsek plnil Plán kontrolní a řídicí činnosti na dané období, dále úkoly vyplývající z jeho náplní práce a potřeb instituce, úkoly z provozních porad aj.

Od ledna 2019 se úsek zapracoval v programu elektronické spisové databáze, kdy je dokumentace evidována v elektrické podobě.

Organizační struktura úseku:

- Vedoucí sociální pracovnice: Bc. Lucie Raková
- Sociální pracovnice: Bc. Monika Bothová (agenda příspěvku na úhradu péče)
- Sociální pracovnice: Mgr. Markéta Goliášová

Statistika za školní rok 2018/2019

Časové rozmezí: 1. 9.2018 – 31. 8.2019*

Tabulka č. 1

Děti přijaté do Diagnostického ústavu	Školní rok 2015/16	Školní rok 2016/17	Školní rok 2017/18	Školní rok 2018/2019
Děti přijaté k diagnostickému pobytu	127	122	117	110
Děti přijaté na zachytné pracoviště	34	38	25	25
Celkem	161	160	*142	135
Z toho:				
- Na základě Rozsudku o nařízení ústavní výchovy	43	40	37	36
- Na základě Usnesení o předběžném opatření	68	84	71	70
- Na základě Rozsudku o nařízení ochranné výchovy	0	0	0	0
- Na základě žádosti zákonných zástupců, DP po zletilosti	50	36	31	Bez SVP
- Dobrovolný pobyt po zletilosti, děti umístěné s matkou bez PO				29

*1Zbývajících počet klientů (3) jsou miminka klientek umístění bez rozhodnutí soudu)

Tabulka č. 2

Děti rozmístěné z Diagnostického ústavu	Školní rok 2015/16	Školní rok 2016/17	Školní rok 2017/18	Školní rok 2018/19
Na základě komplexního vyšetření	121	123	130	94
Na základě expertního posouzení (žádosti jiných zařízení)	50	30	20	25
Celkem	171	153	150	119
Do výchovných ústavů	18	22	18	25
Do dětských domovů se školou	0	0	0	0
Do dětských domovů	2	4	6	4
Do rodiny – ambulantní péče	85	83	74	61
Jinam (zletilost, AD)	16	14	27	29
Celkem	171	153	150	119
K 1. 9.2019 v ambulantní péči (děti v rodině)	37	22	20	21

U dětí umístěných do našeho zařízení na základě soudního rozhodnutí je hlavním cílem vedle psychosociální intervence také vytváření komplexní diagnostické zprávy a doporučení pro orgány sociálně-právní ochrany dětí a pro soudy.

Z dětí přijatých z rodin se jich vrátilo již po absolvování základního diagnosticko-terapeutického pobytového programu zpět do rodin cestou ambulantní péče 55%.

Hodnocení výchovně vzdělávací činnosti

Základní diagnostický pobyt - oddělení A

Mgr. Jitka Holakovská

Jedná se o příjmové oddělení, kde se klientky adaptují na pobyt v DÚ. Vyrovnat se s okolnostmi změn a bilancováním konfliktní minulosti není pro mnohé z nich snadné, proto je nutné jim věnovat zvláštní péči a pozornost.

V tomto období, které lze charakterizovat jako adaptační, je soustředěna pozornost na vytvoření prostředí, které klientky mohou vnímat jako bezpečné a přátelské. Během výchovně terapeutických aktivit se zaměřujeme především na období života klientky před příchodem do DÚ. Přijetí smyslu pobytu v zařízení, alespoň částečné vyrovnání se s minulostí a navázání bezpečného vztahu k dospělým je pro další pobyt zásadní. Velký důraz klademe i na vzájemné vztahy mezi klientkami skupiny, na schopnost respektovat druhé i přes jejich odlišnosti, což přispívá k bezpečné a přátelské atmosféře oddělení.

Po příchodu na oddělení spoluvytváříme s klientkou individuální plán (PROD), který doprovází klientku celou dobu pobytu. Denní program je rozčleněn na jednotlivé bloky, přičemž dopolední jsou zaměřené na výuku, odpolední spíše na aktivity sebepoznávací a výchovně terapeutické. Ve výuce postupujeme podle individuálních plánů tak, aby každá z klientek mohla pracovat na úrovni pro ni přiměřené. V odpoledních blocích se věnujeme rozvoji fyzické zdatnosti, s pomocí hudebních nebo výtvarných činností ovlivňujeme prožívání, vedeme k poznávání sebe sama. Z tohoto důvodu jsou v programu zařazeny i různé psychosociální hry. Náročnost úkolů na tomto oddělení vyžaduje intenzivní podporu pracovníků odd. pro diagnostiku a terapii.

Kontakt s rodinou je zabezpečen především formou telefonátů a návštěv v zařízení. Pozornost je věnována udržení, obnově či navození vztahů s rodiči a širší rodinou.

Oddělení rovněž zajišťuje úkoly záchytného pracoviště, což vyžaduje zvýšené odborné personální zázemí.

Personální obsazení:

Mgr. Jitka Holakovská	vychovatel	VŠ - pedagogika
Bc. Zuzana Očadlíková	vychovatel	VŠ – sociální pedagogika
Bc. Nikola Davidková	asistent pedagoga	VŠ – adiktologie
Jakub Jiroušek	asistent pedagoga	SŠ
Bc. Markéta Kovářová	vychovatel	VŠ – speciální pedagogika
Tereza Rosolová	asistent pedagoga	SŠ
Mgr. Alena Kamenská	vychovatel	VŠ – speciální pedagogika

Noční provoz:

Mgr. Arnoštka Berousková	asistent pedagoga	VŠ – speciální pedagogika
Anna Šilhavá	asistent pedagoga	
Bohumila Krečmerová	asistent pedagoga	
Zuzana Čermáková	asistent pedagoga	

Základní diagnostický pobyt - oddělení B

Mgr. Gabriela Grossmannová

Oddělení B se skládá ze dvou diagnosticko-terapeutických skupin B1 a B2. Klientky přecházejí z oddělení A do terapeutické skupiny, která nejvíce odpovídá jejich individuálním potřebám. Terapeutická skupina B1 je pro klientky, které splnily úkoly na oddělení A a pokračují na plnění úkolů PROD z oblasti sebepojetí, osobní vztahy, profesní příprava. Terapeutická skupina B2 je pro klientky zařazené do externího vzdělávacího programu veřejných škol. Klientky byly vedeny k plnění svých školních povinností, vedeny k samostatnosti a plnění dohodnutých pravidel. Vedle skupinových metod, práce s dynamikou skupiny se stále více přesouvá odborná práce do nových individualizovaných forem.

Hlavním cílem oddělení je především pomoc a podpora v náročné životní situaci, upevnění pocitu bezpečí, prohloubení důvěry, přiblížení se rodinnému prostředí, vedení ke zdravému životnímu stylu a k samostatnosti a odpovědnosti. Základní cestou k plnění těchto úkolů je zaměření na sebepoznání, sebepojetí u klientek, na otázky vlastní identity, reflexi specifických vlastností, schopností, dovedností, návyků, zaměření na nácvik standardních i individuálních a specifických sociálních situací, tedy předcházení konfliktům vznikajícím v konfrontaci

s vlastním prožíváním, očekáváním rodičů, školy, většinové společnosti.

Každodenní dopolední výchovně vzdělávací činnost byla ve školním roce 2018/2019 na skupině B1 realizována pod vedením PaedDr. Marcely Poláškové. V odpoledních hodinách převažovaly výchovně terapeutické činnosti. Ve školním roce jsme též realizovali externí sportovní aktivity. Navštívili jsme s klientkami řadu divadelních představení, řadu pražských kulturních památek, výstav a kulturních akcí. Dále jsme s klientkami absolvovali turistické výlety do přírody a tematické výjezdy jako např. návštěvu Terezína, Karlštejna, Botanicus v Ostré a mnoho dalších.

V příštím školním roce plánujeme prohloubení počítačové výuky, včetně bezpečného užívání internetu, projektového učení, zážitkového pedagogického přístupu. Dále byly zařazeny pravidelné terapeutické skupiny. Probíhal také speciální projekt zaměřený na kreativitu realizovaný v ateliérech DÚ a keramické dílně.

V hodnoceném školním roce byl též kladen důraz na individuální práci s klientkami s přihlédnutím na jejich osobnostní vývoj a individuální potřeby.

Dále naše práce spočívala v pomoci s urovnáním často narušených vztahů s rodinou. Návštěvy zákonných zástupců a širší rodiny probíhaly zpravidla v neděli odpoledne nebo na základě domluvy individuálně dle potřeb a možností rodiny. Klientky během pobytu na našem oddělení měly možnost trávit víkendy doma s rodinou.

Během pobytu na našem oddělení klientky absolvovaly zátěžové pobyty ve Skryjích, což bylo velkým přínosem pro diagnostiku i terapii klientek. Tento zátěžový pobyt plánujeme realizovat i v nadcházejícím školním roce, a to jednou měsíčně dle vývoje dynamiky v terapeutických skupinách.

Ve školním roce 2018/2019 pracoval na oddělení B stabilní a profesionální team odborníků pod vedením Bc. Gabriely Grossmannové. Práce byla vedena v laskavém, přátelském a trpělivém přístupu k našim klientkám, avšak s jasnými a pevnými pravidly.

Personální obsazení:

Bc. Gabriela Grossmannová	vychovatel	VŠ – speciální pedagogika
Bc. Lucie Šenková	vychovatel	VŠ – speciální pedagogika
Mgr. Miroslava Hájková	vychovatel	VŠ – speciální pedagogika
Bc. Natália Horejšová	vychovatel	VŠ – speciální pedagogika
Bc. Eliška Bartoňová	asistent pedagoga	VŠ – speciální pedagogika
Bc. Adéla Rambousková	asisten pedagoga	VŠ -pedagogika
Mgr. Helena Miháloviscová	asistent pedagoga	VŠ- speciální pedagogika

Bc. Alžběta Davídková	asistent pedagoga (N)	VŠ - sociální práce
Bc. Aneta Vějačková	asistent pedagoga	VŠ - zdravotnická
Monika Požárková	asistent pedagoga	VŠ- psychosociální studia
Bc. Alena Jendřejková, DiS.	asistent pedagoga (N)	VOŠ – sociální práce, VŠ – vzdělávání dospělých
Kateřina Kovaříková	asistent pedagoga (N)	VŠ-speciální pedagogika

Úsek vzdělávání a profesní přípravy

PaedDr. Marcela Polášková

Úkolem úseku vzdělávání a profesní přípravy, kterou pojmáme jako službu klientkám, bylo ve školním roce 2018/19 vzdělávání klientek na základním i prodlouženém pobytu v rámci školského zákona. Klientky přicházející do našeho zařízení se nacházely na různé úrovni vzdělání. Mnohdy neměly ukončenou povinnou školní docházku, splněný počet let povinné školní docházky, bylo s nimi opakovaně ukončováno studium na různých typech škol s různým zaměřením. Mnohé klientky měnily v minulosti školy, byly ve školách neúspěšné, opakovaně přerušovaly studium nebo jim byla uložena podmíněčná vyloučení.

Koncepci vzdělávání v Diagnostickém ústavu, která byla implementována v září 2017, jsme naplňovali v plném rozsahu dle možností Úseku vzdělávání a profesní přípravy v kombinaci s odbornými kmenovými vychovateli příslušných oddělení. Cíle vzdělávání se podařilo splnit díky nemalému úsilí zaangažovaných profesních týmů.

Při plánování vzdělávacího procesu jsme postupovali dle principů cyklického procesu, a to od auditu, přes konstrukci (IVP), implementaci a evaluaci, která celý proces uzavírala. Souběžně koncepčně a kontinuálně probíhaly gestorské programy. Pouze v průběhu letních měsíců nastal výpadek v gestorských programech právní a finanční gramotnosti, a to vzhledem k personální neobsazenosti. Otázku chybějících programů se podařilo vyřešit od září 2019. Ostatní gestorské programy probíhaly beze změny. Zohledňovali jsme požadavky RVP na kompetence dětí, žáků a studentů.

Vzdělávání v rámci diagnostického pobytu probíhalo diferencovaně:

- Formou docházky do veřejných škol u klientek, kde byl zachován původní ŠVP, případně byl revitalizován či nastaven zcela nový.

- Plněním individuálního vzdělávacího programu (IVP) v rámci diagnostického pobytu, který byl navržen pro konkrétní klientku s respektem k specifickým vzdělávacím potřebám a obsahu kurikula vztahujícímu se k budoucímu obsahu studia.
- Plněním individuálního studijního programu (ISP), jež se zaměřovalo na klientky dlouhodobě školním vzdělávacím programem demotivované s potřebou doklasifikace, reparačních či jiných zkoušek. V rámci týdenního plánu tyto klientky pracovaly individuálně s učitelem dle požadavků studijního zaměření. Ve školním roce 2018/19 bylo do tohoto programu zařazeno 5 klientek.
- Podporou studentek při dočasném omluvení ze školní docházky, přičemž škola zaslala studijní materiály k samostudiu.
- Práci s klientkami, které vyžadují chráněné prostředí.
- Podporou při vzdělávání klientek oddělení M – matky a klientek oddělení Sulická.

Vzdělávání klientek bylo v rámci diagnostických tříd realizováno pod vedením speciálních pedagogů – učitelů. Cílem individualizované pedagogické diagnostiky bylo získat kvalitní informace o úrovni vědomostí a dovedností klientek podle jejich specifických potřeb. Získané informace se staly východiskem pro tvorbu IVP ve spolupráci s odbornými vychovateli oddělení B. Po formální stránce se osvědčilo diferencovat klientky do různých formálních skupin, jejichž jediným kritériem byla vzdělávací potřeba klientek. Obsahově jsme dosáhli sjednocení cílů v rámci mezipředmětových vztahů, vyšší dynamiky edukačních procesů a efektivnější práce dětí v diferenciováných skupinách. Následné plnění IVP probíhalo ve spolupráci učitele, vychovatele, etopeda a psychologa a rovněž tak korespondovalo s cílem plánu rozvoje osobnosti dítěte (PROD). V tomto směru jsme úzce spolupracovali s Úsekem diagnostiky, terapie a koordinace sítě v rámci každotýdenních pravidelných meziúsekových porad.

Klientky ve školním programu byly vedeny ve školní matrice.

Ve sledovaném období jsme aktualizovali pravidla bezpečnosti na našem úseku a současně jsme je implementovali do koncepčního procesu vzdělávání. Průběžně jsme upravovali formu IVP z hlediska přehlednosti.

Ve školním roce 2018/2019 jsme s klientkami navštívili dvě divadelní představení, která byla provázena předběžnou edukací a následnou evaluací pedagogem.

Personální obsazení:

PaedDr. Marcela Polášková

PhDr. Radim Kahánek

Mgr. Gabriela Dejmková

Oddělení C – základního diagnosticko terapeutického programu

Mgr. Martina Bičíková, PaedDr. Ludmila Burdová, Bc. Ludmila Krausová

Jedná se o oddělení navazující na předchozí součásti základního diagnosticko terapeutického programu. Do skupin oddělení přicházejí klientky zpravidla v průběhu úspěšně plněných úkolů PROD, když současně nemohou ze závažných důvodů přejít do ambulantní formy programu (do rodiny). Zpravidla navštěvují veřejné školy v místě. V případě pokračování studia se hranice může posouvat do ukončení profesní přípravy. Organizačně se formy práce blíží stacionáři, případně vysoce individualizovaným programům s vysokou mírou podpory. Alespoň každý druhý víkend by měl být naplněn u jednotlivých klientek pobytem ve vlastní rodině.

Hlavním cílem je úspěšně navázat na výsledky dosažené v průběhu základního diagnosticko-terapeutického programu, posilování resilience s důrazem na zdravý životní způsob, další facilitace obnovy vztahů s vlastní rodinou a v neposlední řadě absolvovat úspěšně studium na dané veřejné škole. Hlavní důraz je kladen v každodenní práci na přípravu do školy. Klientky zatím zpravidla nemají vypěstovanou potřebu se do školy pravidelně připravovat. Využitím skupinových a individuálních forem práce odborných pracovníků a vzájemnou pomocí si nenásilnou formou tyto dovednosti osvojují. Další část krátkého odpoledního programu je věnována ve skupinové či individuální formě duševní hygieně, řešení problémů v rodině, do které se dívka vrací o víkendech, problémům spojeným se školou, vztahům s vrstevníky a vztahům ve skupině. Všechny aktivity směřují k posílení resilience a navození prosociálních stereotypů, prožitku úspěchu a stabilizace pozitivních vztahů k rodině.

Klientky se samy podílejí na celkovém chodu „domácnosti“. Zajišťují běžné domácí práce, jako např. praní osobního prádla, žehlení, úklid oddělení.

Podmínky pro pobyt v oddělení C

- dodržování režimu dne a týdne

- dodržování odchodu a příchodu ze školy
- udržování pořádku ve svěřených prostorách
- dodržování osobní hygieny
- udržování pořádku v osobních věcech
- přiměřené a důstojné chování na veřejnosti
- respektování pokynů autority
- opouštění ubytovacích prostor pouze s přímým souhlasem odpovědného pracovníka
- zákaz vstupu návštěv- cizích osob bez souhlasu odpovědného pracovníka
- individuální návštěvy, zejména rodinných příslušníků, partnerů, spolužáků na oddělení se souhlasem odpovědného pracovníka
- dodržování přiměřeného kontaktu s rodinou

Spolupráce se školami

Každý odborný vychovatel je klíčovým pracovníkem 2-3 dívek, spolupracuje s třídními učiteli, pravidelně se zúčastňuje konzultací ve škole a kontroluje i případný praktický výcvik jednotlivých dívek.

Oddělení M – dlouhodobého pobytu – matky s dětmi

Mgr. Jana Cvetlerová

Hlavními důvody umístění jsou narušené vztahy k sobě, dítěti, specifické zdravotní či osobnostní důvody nezletilé, výchovné problémy a v mnoha případech nevyrovnání se původní rodiny s těhotenstvím nezletilé dívky.

Hlavním úkolem oddělení je dovést klientku ke zvládnutí role matky a to z několika pohledů:

- zajištění základních potřeb dítěte, tzn. naučit klientku základní péči o dítě od krmení, koupání, přes přípravu jídla a krmení po zvládnutí náročnějších situací při nemoci dítěte, základy první pomoci dítěti, zajištění podmínek správného psychomotorického vývoje dítěte, hraní a mazlení s dítětem apod.
- druhou oblastí je zvládnutí určitých sociálních dovedností, finanční gramotnost (rodinný rozpočet, nákupy, návštěvy lékařů s dětmi, jízda MHD s kočárkem apod.)

- základy péče o domácnost – vaření dětem i dospělým (klientky na oddělení samy vaří večeři, připravují i celodenní stravu pravidelně každou neděli), uklízení, péče o oblečení základy šití atd.

Plnění těchto úkolů směřuje k nejdůležitějšímu cíli – samostatnosti klientky jako matky v péči o sebe, dítě a tím rodinu. Jako nový úkol se ukazuje nezbytnost zaměření na posilování určité sebedůvěry u klientky, jistoty v péči o dítě. Zkušenosti ukazují, že při návratu do původního prostředí podléhají příliš snadno často neblahým vlivům nejbližšího okolí – rodina, partner a vzhledem k „hendikepu nezletilosti“ v péči o dítě přebírá někdo jiný roli rozhodování v péči o dítě. Klientka tak přichází o kompetenci, kterou v programu oddělení získala a hledá si náhradní, většinou nevhodný program.

Ve školním roce 2018/2019 se programu oddělení pro matky s dětmi účastnilo 14 klientek. Nově bylo přijato 9 klientek, dvě z nich již s dětmi, v průběhu roku se na oddělení narodilo pět dětí-holčiček, z toho jednou dvojčata, a dvě klientky odešly v průběhu trvání těhotenství. Z předchozího roku pokračovalo v pobytu pět klientek s dětmi, to byly pro změnu samí chlapečci.

Součástí programu oddělení je cvičný byt, v něm absolvovalo pobyt 5 klientek.

Personální obsazení

Mgr. Jana Cvetlerová	speciální pedagog	VŠ – speciální pedagogika
Bc. Lucie Tlustáková	vychovatel	VŠ – speciální pedagogika
Mgr. Eva Krejčová	vychovatel	VŠ – speciální pedagogika
Bc. Nicola Novotná	vychovatel	VŠ – speciální pedagogika
Mgr. Zuzana Derková	vychovatel	VŠ – speciální pedagogika
Mgr. Pavla Veverková	vychovatel	VŠ – speciální pedagogika
MUDr. Martina Iglicová	asistent pedagoga	VŠ – lékařská fakulta
Barbara Hochheim	asistent pedagoga	SPgŠ
Eva Třísková	asistent pedagoga (N)	SŠ
Hana Širlová	asistent pedagoga (N)	SŠ

Oddělení S – specializovaný adiktologický program

Bc. Bedřich Doležal

Jedná se o detašované pracoviště s vyšším podílem adiktologické problematiky. Sídli v pronajatém objektu (domeček Nadřa) v areálu Dětského centra při Thomayerově nemocnici. Provoz byl zahájen 21. 10.2018.

V provozu je rezidenční program s kapacitou šesti klientek a ambulantní program pro bývalé klientky, včetně adiktologického a dalšího poradenství po zletilosti. Je možnost i prodloužit pobyt po zletilosti formou dobrovolného pobytu, pokud o to klientka sama požádá.

Hlavní motivací ke vzniku oddělení byla přítomnost cílové skupiny v rámci celé organizace DÚ. Cílovou skupinou programu jsou dlouhodobé uživatelky návykových látek, které mají zneužívání psychoaktivních látek již poměrně hluboce a pevně integrované do svého životního stylu. Vznik odloučeného samostatného programu je výsledkem hledání řešení pro problém kontaminace drogovou problematikou ve skupinách s jinou problematikou v základním diagnosticko-terapeutickém programu. Vysoká vulnerabilita u klientek, kde drogová problematika není primárním problémem, je dána zejména vysokým podílem nezralé, nestabilní osobnosti, v situaci, kdy dramaticky nezvládají řešení vlastních konfliktů, touží po rychlém a snadném zbavení se tenze v prožívání a současně ještě nemají zkušenosti s drogami. Délka pobytu je individuální, v rozpětí průměrně 3-6 měsíců, výjimečně více. Nejedná se o klasický rezidentní (komunitní adiktologický) terapeutický pobyt. Klientky navštěvují prezenční formou veřejné školy. Opouštějí tedy denně bezpečný prostor skupiny, aby se v pořádku po škole vracely.

Cíle individuálních programů jsou definovány již před nástupem klientky na oddělení jako součást vícestranného kontraktu mezi pedagogickým týmem oddělení Sulická, klientkou samotnou a dalšími zainteresovanými subjekty – to je nejčastěji rodina klientky a příslušný OSPOD.

Smyslem programu je, vedle abstinence od návykových látek a zvládání studijních povinností a nároků oddělení, také internalizovat pozitivní změny v chování a posilovat obecnou resilienci klientek. Alespoň do té míry, aby se mohly vracet buď zpět do rodinného prostředí, nebo pokud to není možné, do jiného otevřenějšího programu.

Součástí programu může být i práce s motivací do léčby, pokud se to jeví jako vhodné (abúzus NL je dominantní složkou, na úkor ostatního). Součástí bezpečí a pravidel je i obecná

spolupráce na případném pobytu na Dětském a dorostovém detoxikačním centru nemocnice milosrdných sester svatého Karla Boromejského.

Program je rozdělen do tří fází A - B - C, které se liší v pravidlech především rozdílným (postupně narůstajícím) poměrem volnosti a autonomie klientek. Fáze A je adaptační, ve které sice dívky již chodí do školy, ale jinak je jejich pohyb mimo oddělení (vycházky, pobyty v rodině) minimální. Ve fázi B (stabilizovaný pobyt s pevnou vazbou ve vztazích skupiny a týmu) by měla klientka prokázat dlouhodobé a stabilní zvládnutí nároky programu Sulická a úkolů PROD. Fáze C je cílová, klientky se připravují na odchod a častěji jsou realizovány pobyty mimo oddělení.

Metodicky jde tedy o kombinaci podílu režimových prvků ve vztahovém prostředí s využíváním skupinové dynamiky, individualizace v komplexním prostředí – tedy také s rodinou, školou, volnočasovými aktivitami. Aktivně jsou klientky podporovány ve sportovních a kulturních volnočasových aktivitách.

Pedagogický tým má pravidelné porady a supervize s externím supervizorem. Po poradách se konají vždy tzv. komunity – velké skupiny všech dětí a pedagogických pracovníků. To je prostor, který je velmi důležitý pro kohezi celého oddělení. Vedoucí týmu dvakrát týdně konzultuje v konziliu organizace, kde jsou přítomni psychologové, speciální pedagogové, vedoucí dalších skupin a týmů, sociální pracovníce, případně psychiatr a zástupci dalších specializací.

Statistika

Datum spuštění provozu: 21. 10.2018

Celkový počet klientek: 25

Pobyty v rodinách: celkově 85, průměrná délka 4 dny, úspěšně dokončených 63, neúspěšně 15, předčasně ukončených s úspěšným návratem na oddělení 4.

Personální obsazení oddělení:

Bc. Bedřich Doležal	Vedoucí oddělení	VŠ - adiktologie
Bc. Gabriela Součková	Vychovatel	VŠ - Adiktologie
Ing. Lucie Bubníková	Asistent pedagoga	VŠ – Ekonomie
Bc. Gabriela Vedralová	Asistent pedagoga	VŠ – Adiktologie
Bc. Kristýna Štromajerová	Asistent pedagoga/noční vychovatel	VŠ – pedagogika
Markéta Karlová	Asistent pedagoga/noční vychovatel	SŠ
Bc. Jana Hoffmanová	Asistent pedagoga/noční vychovatel	VŠ – Adiktologie

Zpráva o činnosti oddělení CESTA Řevnice

MUDr. Michaela Chrdlová

1. Informace o programu

Název realizovaného programu: CESTA Řevnice – krátkodobá terapeutická komunita pro nezletilé problematické uživatele drog věkové kategorie 15-18 let.

Adresa: Řevnice, Sádecká 169, PSČ: 252 30,

tel., mobil: + 420 777 738 795

e-mail: info@cestarevnice.cz, www.cestarevnice.cz

Vedoucí programu: MUDr. Michaela Chrdlová

Datum vzniku programu: 6. května 1997

Cílová skupina: problémoví uživatelé drog uvedené věkové kategorie

Základní poskytované služby: přípravný motivační program, pobytová terapie, dále ambulantní práce s klienty, kteří absolvovali pobyt a práce s rodinami uživatelů.

Struktura poskytované péče

Základní struktura poskytované péče vychází z dlouholetých zkušeností terapeutického týmu v kombinaci se sledováním nových trendů na drogové scéně. Program je nastavený tak, aby co nejlépe reagoval na potřeby klientů a jejich rodin. Oddělení v současné době poskytuje komplexní výchovně terapeutickou péči dospívajícím problémovým uživatelům drog ve věku 15-18 let, včetně práce s rodinami klientů a kooperace s kurátory. Program Cesty je specializovaným programem DÚ a SVP Praha 4 – Hodkovičky.

Program je rozčleněn do tří na sebe navazujících částí, jedná se o

- přípravný motivační program
- základní program
- ambulantní doléčovací program

Základní program

Doba pobytu je zpravidla 8 týdnů. Před nástupem klienta do pobytu sbíráme základní anamnestické údaje o klientovi formou dotazníku. Během programu je zpracován individuální plán, založena průběžná dokumentace pro přehledné zdokumentování průběhu programu a nastavení potřebných doporučení pro další práci s klientem. Základními prvky programu jsou: skupinová a individuální práce s klientem, rodinné poradenství, podpůrná a edukativní terapie,

motivační trénink i terapie pracovní. Do pobytu jsou zakomponovány výjezdové aktivity spojené se zátěžovými prvky. Důležitou součástí programu je udržování a zpětné navazování kontaktu se školou nebo jiným vzdělávacím zařízením formou profesního poradenství. Také cílené zapojení rodiny, práce se zákonnými zástupci klientů a s kurátory je další částí komplexního přístupu ke klientovi. Vždy vycházíme z toho, že klient má určité zázemí, které může výrazně ovlivnit jak průběh léčby, tak i období po ukončení základního programu.

Ambulantní doléčovací program

Je poskytován všem klientům, kteří prošli základním pobytem a jsou pro tento program vhodní. Je realizován především formou individuální, která je doplněna pravidelným telefonickým kontaktem. Každý kontakt je dokumentován. V minulém školním roce byl ambulantní program nastavený pro klientky z Hodkoviček a byl realizován společně s terapeutky a vychovateli v DÚ. Cílem programu je provést klienty, kteří prošli úspěšně základním pobytem, rizikovým obdobím spojeným s návratem do rodiny a do prostředí, které klade na klienty i jejich rodiny zvýšené nároky a často je vrací k dříve naučeným stereotypům.

Přípravný program

Je určený dívkám, které přicházejí do DÚ s různými problémy v souvislosti s návykovými látkami. Pokud je u nich drogová problematika rozvinutá do té míry, že vyžaduje cílený přístup a zjištění motivace, která je důležitou součástí léčby, absolvují před nástupem přípravu v trvání cca 15 hodin, která je realizovaná v několika blocích. Během nich si vyzkouší některé techniky, se kterými se setkají během pobytu, dozví se něco o možnostech léčby a na závěr společně vyhodnocujeme jejich vhodnost k nástupu do programu. V případě potřeby lze přípravný motivační program realizovat individuálně.

Tabulka č. 1 Popis činnosti

<i>Popis činnosti</i>	<i>Podíl v %</i>
Skupinová terapie	8,5
Psychologické vyšetření	5,5
Arteterapie	9,0
Práce s rodinou (rodinná setkání, poradenství, rodičovské skupiny)	8,5
Fyzická rehabilitace zaměřená na upevnění fyzické kondice	12,0
Zážitková pedagogika	12,0
Podpůrná terapie (edukativní terapie, motivační trénink, prevence relapsu)	11,0
Individuální práce s klientem	5,0
Sociální práce	4,0
Jiné (strukturovaný denní program, pracovní terapie, relaxace, individuální plány)	24,5

2. Obsah a průběh programu

Vývoj aktivit programu, jejich obsah a případné změny v průběhu roku:

V průběhu školního roku 2018–2019 ještě probíhal program s omezením, které souviselo s dokončováním oprav objektu v souvislosti s havarijním stavem. Ty byly dokončeny v polovině roku 2018. Oficiální předání s představením našich služeb a prohlídkou objektu proběhlo pro pozvané organizace a zástupce města v říjnu 2018. Postupně jsme mohli přesouvat některé aktivity s klienty již do nového objektu a následně pak od ledna 2019 jsme provoz kompletně zahájili již v zrekonstruované budově. V průběhu školního roku se v programu vystřídalo pět skupin. Klienti byli umístováni pouze na základě doporučení diagnostického ústavu v případech soudem nařízených. Během pobytu bylo provedeno komplexní zhodnocení příčin poruchy chování s návrhem dalšího postupu a doporučením případné další vhodné péče.

Případné změny cílové populace

Ve školním roce 2018-2019, za období 1. 9.18 – 31. 8.19 prošlo specializovaným programem 38 klientek. Nejčastěji jsme v loňském roce pracovali s klientkami ve fázi škodlivého užívání, ale přijali jsme i klientky ve fázi experimentu, který byl doprovázený problémovým chováním, impulzivitou, emoční nestabilitou a špatným rodinným zázemím. Také jsme byli konfrontováni s nárůstem psychiatrických komorbidit u klientek, ať v souvislosti s užíváním návykových látek, nebo v návaznosti na dlouhodobou deprivaci. Častěji přicházely děti bývalých nebo ještě aktivních uživatelů. Za důležité považujeme navázání spolupráce se specializovanými zdravotnickými zařízeními a adiktologickými ambulancemi, které jsou často místem prvního zachytu potenciálního klienta. Spektrum užívaných drog se nemění. Převládá užívání pervitinu (jako preferované drogy), ale zvyšuje se problémové užívání konopí, které v některých případech naplňuje kritéria závislosti. Přibývá klientek s dlouhodobým pravidelným užíváním THC. Oproti loňskému roku stále stoupá užívání THC jako preferované drogy. Zároveň se zvyšuje společenská tolerance k užívání konopí.

Problematické je i nadužívání alkoholu u mladších věkových kategorií, které je často spouštěčem nástupu problémového chování. Také pozorujeme nárůst zneužívání psychofarmak u mladistvých. Alarmující je stále se snižující věk prvouživatelů návykových látek.

Tým – vzdělávání, supervize, stáže:

Tým je stabilizovaný, supervizorem programu je MUDr. Pavel Bém. Supervize proběhly v pravidelných dvouměsíčních intervalech. Celkem proběhlo 5 plánovaných supervizních setkání. Od února 2019 došlo k navýšení úvazků u psychologky a dvou dalších zaměstnanců vzhledem k plánovanému navýšení kapacity programu. Profesně zůstala skladba zaměstnanců stabilní. Zaměstnanci se účastnili na konferencích, seminářích a dalších vzdělávacích aktivitách. Jedna kolegyně ukončila v květnu studium na JČU, obor arteterapie. Také probíhala pravidelná setkání s AT zařízeními, která se stala důležitým místem pro sdílení společné problematiky. Aktivně jsme se zapojili do nově vytvořené sekce dětské a dorostové adiktologie. Naši zaměstnanci prošli stážemi na některých odděleních v rámci kmenového pracoviště a v komunitách, které pracují s dospívajícími. Proběhlo také pravidelné interní vzdělávání týmu a povinné školení. V červnu 2019 proběhlo v našem zařízení i jedno ze setkání AT zařízení z ČR pro děti a mládež. Na tomto setkání jsme společně s kolegy z programu následné péče Sulická představili jejich program. Také jsme představili změny v koncepci našeho stávajícího programu. V červenci pak proběhlo setkání bývalých klientů, spolupracujících organizací a zástupců města.

3. Hodnocení a výsledky

Způsob hodnocení úspěšnosti programu:

Hodnocení úspěšnosti klientů provádíme formou osobních i telefonických kontaktů průběžně. V případě existujících problémů pomáháme klientům i jejich rodinám terapeutickou intervencí, případně pomáháme zprostředkovat opakovaný pobyt na spádovém detoxikačním oddělení, nebo jinou návaznou formu léčby. Jako kritické období pro relaps nebo návrat k bývalému způsobu života vnímáme u klientů jednak bezprostřední návrat do rizikového prostředí, dále pak období s několikaměsíčním odstupem, kdy dochází k přesunu kontroly a podpory ze strany institucí směrem ke klientům a rodinám samotným. Dále pak zpracováváme osobní dotazníky a dopisy, které odesíláme klientům následující rok po úspěšném ukončení pobytu.

Ve školním roce 2018-2019 nastoupilo do základního pobytu 38 klientů, z toho 20 s předběžným opatřením, 8 s ústavní výchovou. Program úspěšně dokončilo 34 klientek, předčasně pobyt ukončily 4 klientky, 1 s předběžným opatřením, 3 s ústavní výchovou. Od ledna 2019 jsme do programu přijali 5 klientek, které již v minulosti programem prošly. Z toho 2 prošly celým základním programem, 2 absolvovaly část programu a jedna program předčasně ukončila.

Kritické zhodnocení rozvoje zařízení, dosažení cílů:

Domníváme se, že v hodnocení činnosti oddělení převažují pozitiva. Tím máme na mysli především konstantní zájem o pobyt, který se projevuje stabilní vytížeností oddělení. Činnost našeho pracoviště se dosud profilovala do oblasti především preventivní, jedná se o zastavení na cestě směřující k závislosti.

Komunikace s kurátory zůstává stále na standardně dobré úrovni. Jako negativní faktor musíme považovat změny, které nastaly v souvislosti s nabytím účinnosti občanského zákoníku od 1. 1. 2014. Tím, že na naše pracoviště je možné umístit pouze klientky z DÚ Hodkovičky, a to jen cestou soudem vydaného předběžného opatření, je prakticky znemožněno nabízet náš program poměrně rozsáhlé klientele, která by ho mohla využít i v rámci sítě dalších výchovných a diagnostických pracovišť. Dále také vnímáme omezené možnosti v rámci následné péče o klientky, u kterých je potřeba dlouhodobější specializovaná péče v důsledku rozvoje psychiatrické komorbidity.

Hodnocení spolupráce se zařízeními v síti péče o uživatele drog:

Tato spolupráce je vyhovující. Za nejpozitivnější považujeme bezproblémovou spolupráci s Dětským a dorostovým detoxifikačním centrem (DADDC) nemocnice milosrdných sester sv. Karla Boromejského v Praze, se kterým jsme v průběžném kontaktu. Ve větší míře, než v minulosti, spolupracujeme s léčebnami návykových nemocí a psychiatrickými odděleními nemocnic Bohnice, Motol, Plzeň, Jemnice, Červený Dvůr a další. Vzhledem ke specifickému charakteru naší klientely se s nabytím účinnosti občanského zákoníku znemožnilo zařazování dětí z jiných výchovných a diagnostických ústavů do našeho programu. Naopak výrazně se zlepšila spolupráce s nízkoprahovými zařízeními a ambulantními doléčovacími službami. Nastavili jsme pravidelné setkávání a společné sdílení problematiky.

Tabulka č. 2 - Program ve školním roce 2018-19 poskytoval služby v těchto oblastech:

	ANO	NE
Primární prevence (vč. včasné intervence u rizikových skupin)		X
Nízkoprahové (harm reduction) služby		X
Nízkoprahové (harm reduction) služby pro uživatele tanečních drog		X
Ambulantní léčba (pouze pro klienty, kteří prošli pobytem)	X	
Intenzivní ambulantní péče (denní stacionář, strukturovaný program)		X
Rezidenční léčba (terapeut. Komunity, pobytové programy)	X	
Následná péče (ve spolupráci s DU a SVP Hodkovičky, pro klienty kteří prošli pobytem)	X	
Jiné (uveďte jaké) – rodinné poradenství	X	
Přípravný program pro klienty z DÚ a SVP Praha 4, Na dlouhé mezi 19	X	

Tabulka 3 - Personální a organizační zabezpečení programu

Kmenoví zaměstnanci Odbornost	Počet osob	Vzdělání	Zastávaná funkce	Úvazek	Obsah, náplň práce		
					Primární prevence (úvazek)	Služby Harm reduction (úvazek)	Léčba a resocial. (úvazek)
Vedoucí oddělení	1	VŠ	Terapeut, vedoucí oddělení	1,0			1,0
Psycholog	2	VŠ	Psycholog-terapeut	1,5			1,5
Odborný vychovatel-pedagog	9	VŠ, SŠ	Terapeut	7,0			7,0
Asistent vychovatele	2	SŠ, ÚSO	Noční vychovatel	1,5			1,5
Topič-údržbář	1	SOU	Topič-údržbář	0,5			0,5
Celkem:	15			11,5			11,5

Tabulka č.4 Rezidenční léčba (terapeutické komunity, pobytové programy):

	počet klientů
<i>Kapacita programu</i>	6/ 12
Délka programu/léčby v týdnech	8
Počet všech klientů, kteří se programu zúčastnili ve šk.roce 2018 -19	38
- z toho mužů (chlapců)	0
- z toho žen (dívek)	38
- z toho injekčních uživatelů drog	15
- z toho se základní drogou pervitin	28
- z toho se základní drogou konopí	16
- z toho se základní drogou alkohol	1
Počet klientů, kteří program úspěšně dokončili	34
Počet klientů, kteří program ukončili předčasně	4
Počet neuzivatelů, kteří využili alespoň jednou služeb programu (rodiče a rodinní příslušníci)	97
Průměrná délka úspěšně dokončené léčby 1 klienta	59 dnů

Zpráva o činnosti Střediska výchovné péče

Zpráva o činnosti internátního oddělení SVP

Mgr. Jeanette Švíková

I. Charakteristika a struktura IO SVP

- a) **Internátní oddělení SVP** je samostatné preventivně výchovné pracoviště, které je organizačně a technicko - hospodářsky řízeno DÚ a SVP, Na Dlouhé mezi 19, Praha

Adresa pracoviště: Rakovského 3138, Praha 12, 143 00

Tel.: 241 770 041, mobil: 739 927 602, 770 199 928,

E-mail: svp.modrany@seznam.cz

b) Charakteristika IO SVP

- cílová skupina:

IO SVP poskytuje preventivně výchovný pobytový program klientům od šesti do osmnácti let, který je určen dětem s poruchami v chování a v prožívání, či s problémy ve vztazích a komunikaci s rodiči nebo v širším sociálním prostředí. Působnost zařízení je nadregionální.

- právní forma kontraktu:

Pobyt je realizován na základě smlouvy mezi střediskem, klientem a jeho zákonným zástupcem a je zpravidla koncipován na dobu osmi týdnů. Během pobytu dítě nepřerušuje docházku do školy, ani důležité pozitivní kontakty se svým sociálním okolím. Integrální součástí programu internátního oddělení, kromě individuální a skupinové práce s dítětem, je podpora a posílení pozitivních rodinných vazeb a rodiny jako celku. Z tohoto důvodu je důležitou podmínkou pobytu zájem a udržení spolupráce členů rodiny dítěte.

V průběhu pobytu je dále zajištěn pravidelný kontakt se školou, případně s kurátorem či dalšími odbornými pracovišti, která jsou do řešení situace dítěte a jeho rodiny zainteresovány.

Pobyt je veden komunitním způsobem. Skupina je koedukovaná s maximálním počtem 8 klientů. Program pobytu je zaměřen na rozvoj osobnosti dítěte, jeho sociálních dovedností, a pomáhá dětem se učit orientovat v jejich sociálních vztazích a složitých životních situacích.

Práce v internátním oddělení probíhá z hlediska sociálních modelů ve čtyřech základních rovinách :

- a) rovina **komunitně terapeutického** působení – jako model širšího společenského prostředí
- b) rovina **skupinová a vrstevnická** – jako model blízký širšímu rodinnému prostředí
- c) rovina **individuální** – možnost navázání reálného bližšího vztahu dítěte k dospělé osobě z řad pracovníků IO SVP

d) rovina a **kontext primární rodiny** – práce se zainteresovanými členy rodiny a dítětem – klientem jako s celkem.

V práci s klienty je kladen důraz na tyto aktivity:

- vytvoření bezpečného prostředí pro klienty,
- fungování dle daných pravidel (dodržování denního režimu, vnitřního řádu, respektování autorit),
- terapeutická práce s klientem (individuální i skupinová),
- zaměření na zlepšení školní práce především v rámci pravidelné přípravy na vyučování,
- nabídka volnočasových aktivit a motivace k vhodnému trávení volného času,
- rozvoj adekvátního sebehodnocení a získání náhledu na své jednání (denní hodnocení, komunita),
- posílení sebevědomí a sebedůvěry,
- nácvik samoobslužných činností (udržování pořádku, režimové činnosti),
- nácvik a rozvoj sociálních a komunikačních dovedností,
- nácvik řešení problémů v různých sociálních i krizových situacích,
- poskytování zpětných vazeb druhým.

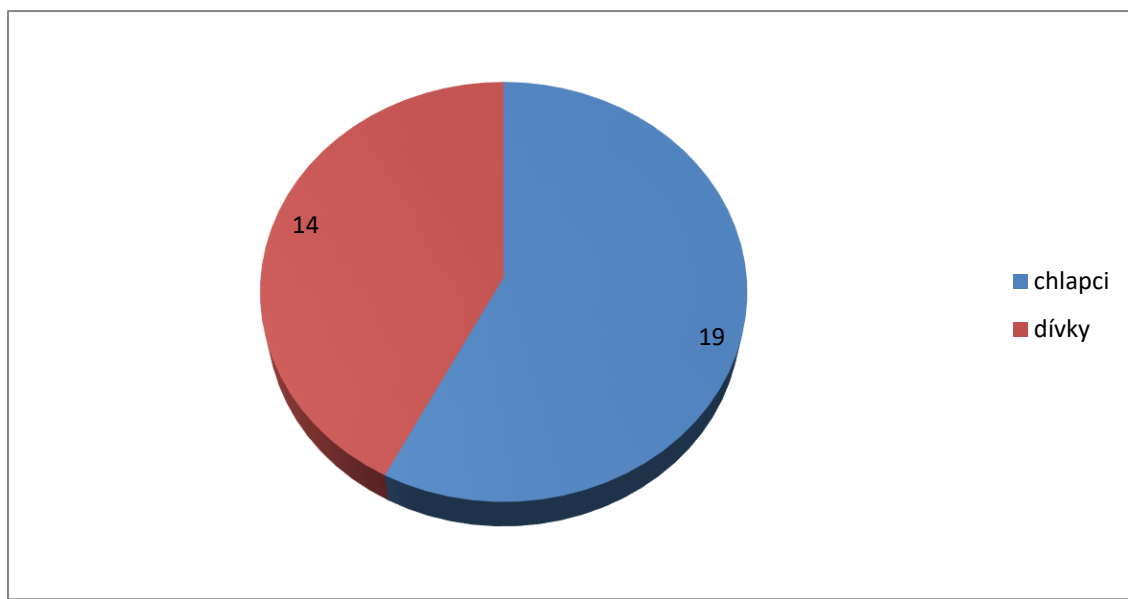
d) Personální obsazení IO SVP

vedoucí oddělení	Mgr. Švíková Jeanette
odborný vychovatel	Mgr. Adámek Lukáš Bc. Maršík Petr
asistent vychovatele	Mgr. Černá Dagmar Machálková Šárka Kováříková Kateřina

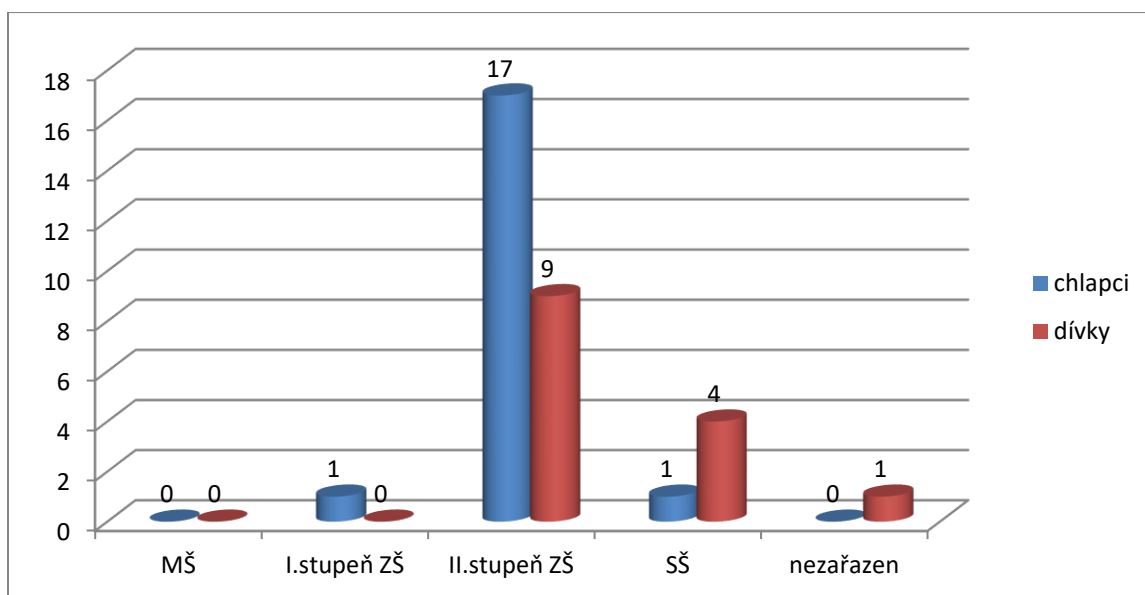
Ve školním roce 2018/2019 odešel do starobního důchodu dlouholetý vedoucí oddělení. Pracovní poměr ukončila jedna asistentka vychovatele a na její místo byla přijata nová kolegyně.

II. Statistika pobytových klientů ve školním roce 2018/2019

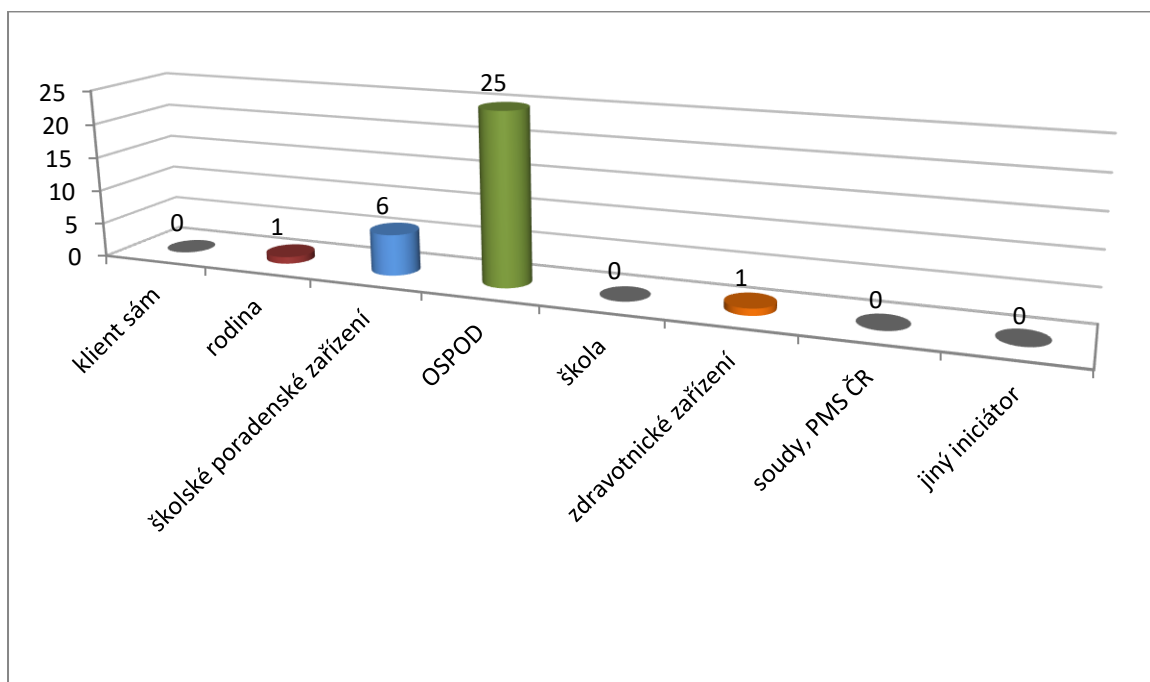
a) Počet klientů celkem 33 - z toho:

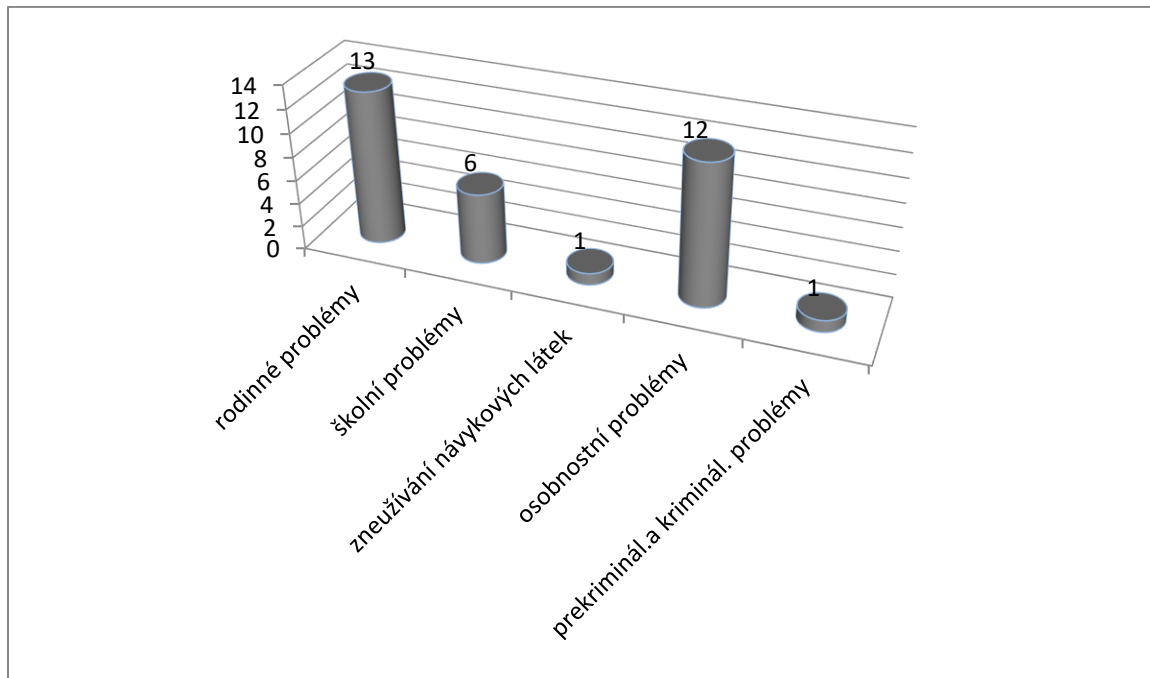
b) Rozdělení podle věkových skupin

c) Iniciátor příchodu klienta do střediska

d) Důvody přijetí klienta

III. Spolupráce s dalšími institucemi

I v tomto školním roce se dařilo rozvíjet užší propojenost mezi jednotlivými organizacemi a institucemi, které se spolupodílejí na řešení problémů našich klientů.

a) Škola

Většina klientů dochází (během pobytu v našem zařízení) do své kmenové školy. Klademe tak velký důraz na spolupráci s vedením školy, třídními učiteli a výchovnými poradci. Pracovníci oddělení jsou v pravidelném telefonickém či osobním kontaktu s vyučujícími. Pokud jsou pozváni, zúčastňují se rodičovských schůzek či výchovných komisí. Pokud zástupci školy projeví zájem, jsou zváni do IO SVP, kde mohou navštívit svého žáka a seznámit s obecnou činností střediska.

b) OSPOD

I zde probíhá velmi úzká spolupráce mezi pracovníky OSPODU a pracovníky našeho zařízení. Během roku jsme se také zúčastnili případových konferencí. Kurátoři a sociální pracovníci velmi často navštěvují své klienty během jejich pobytu u nás.

c) Dále spolupracujeme s:

- Ambulance SVP (Praha, Příbram)
- Detoxikační oddělení pro děti a mládež (Praha)
- Acorus – centrum pro osoby ohrožené domácím násilím
- Proxima sociale – podpora rodiny
- Ambulance dětské a dorostové adiktologie (Praha)
- Cestou necestou – krizové centrum pro rodinu
- Dům tří přání – ZDVOP
- Pedagogicko psychologická poradna

IV. Práce s rodinou

Základní informace o programu a způsobu práce IO SVP jsou zákonným zástupcům předány během prvních informačních schůzek. Dvouměsíční pobyt klienta v našem zařízení je zahajován společnou skupinou s rodiči, kde se zákonní zástupci seznámí s většinou výchovných pracovníků. Během tohoto setkání dochází mezi rodiči k vzájemnému sdílení pocitu, že v tom nejsou sami, a k výměně zkušeností.

Řádné ukončení pobytu je dáno již při nástupu klienta a přesný termín je uveden ve smlouvě o poskytování preventivně výchovné péče. Pobyt je ukončen opět skupinou s rodiči, která slouží především jako hodnotící a při které jsou zákonní zástupci motivováni ke změně ve svých výchovných postojích a přístupech.

V průběhu pobytu jsou zákonní zástupci pravidelně zváni na konzultaci s klíčovým pracovníkem (garantem). Návštěvy rodičů jsou povoleny kdykoliv po předchozí dohodě s vychovatelem nebo vedoucím IO SVP tak, aby nenarušovaly hlavní výchovný program.

V. Akce realizované v průběhu internátního pobytu

V průběhu školního roku 2018/2019 jsme pro klienty pořádali mnoho volnočasových aktivit.

- a) **Sportovní:** pro sportovní vyžití mělo středisko k dispozici pronajatou tělocvičnu a multifunkční hřiště v blízké ZŠ. Dále pak vlastní posilovnu a materiální vybavení pro sportovní činnost (např. pingpongový stůl, pomůcky na florbal, míčové hry apod.).
- b) **Tematická turistika:**
 - výlet do Divoké Šárky
 - výlet do Dolních Břežan
 - výlet po Keltské stezce
 - výlet na Slavín
- c) **Navštívené instituce:**
 - exkurze v České televizi
 - návštěva MK a Lichtenštejnského paláce – den české státnosti 28.9.
 - návštěva Národního muzea
 - návštěva Galerie Rudolfinum
 - návštěva galerie DOX
 - návštěva Náprstkova muzea
 - návštěva Botanické zahrady UK
 - exkurze v Přírodovědecké fakulty UK
- d) **Ostatní:**
 - bowling
 - minigolf
 - filmové představení

VI. Další aktivity

- a) **Vzdělávání pracovníků**
 - účast na odborných seminářích a kurzech
 - pravidelná účast na týmové, případové a individuální supervizi (supervizor - PhDr. Jiří Broža)
 - vzdělávání pracovníků k získání potřebné kvalifikace - Mgr. L. Adámek ukončil v tomto školním roce 5letý psychoterapeutický výcvik SUR
- b) **Aktivity pro zlepšení prostředí oddělení**
 - vymalování oddělení
 - pořízení nových šatních skříní
 - prořezání stromů a drobné práce na zahradě
 - renovace jedné kanceláře

VII. Závěr a plány do budoucna

Ve školním roce 2018/2019 se nám podařilo realizovat plánované akce. Pozitivně hodnotíme především to, že i přes změnu ve vedení oddělení a půl roční personální podstav se nám podařilo udržet kvalitu i rozsah poskytovaných služeb. Množství klientů na našem oddělení je srovnatelné s předcházejícími roky. Do budoucna plánujeme nadále motivovat klienty k úspěšnému plnění programu. Posilovat zapojení rodiny do spolupráce s pracovníky SVP s důrazem na ambulantní péči po ukončení pobytového programu. Naším cílem je i nadále zkvalitňovat a rozšiřovat spolupráci s institucemi, které se spolupodílejí na řešení problémů klientů.

Zpráva o činnosti

ambulantního oddělení Střediska výchovné péče v Příbrami

Mgr. Ing. Jana Eliášová

Cíle a poslání

Ambulantní oddělení Střediska výchovné péče Příbram poskytuje preventivně výchovnou, soustavnou a komplexní péči dětem a mládeži, u níž je dominantní porucha chování.

Posláním střediska je pomoci dětem, členům rodiny, pedagogům a dalším důležitým osobám porozumět příčinám obtížné situace a posílit je v hledání cest k řešení. Středisko provází své klienty v nalézání zdravého, bezpečného a odpovědného způsobu života, ve kterém dítě může naplňovat své vývojové potřeby a potenciál. Odborní pracovníci střediska poskytují služby dětem, dospívajícím a jejich rodinám v případě hrozícího rizika poruchy chování nebo ohrožení jejich sociálního vývoje.

Klienti se na nás obracají s rodinnými, školními a osobními problémy, zejména s problémy v mezilidských vztazích. U části našich klientů se objevuje asociální chování nebo začínají experimentovat s návykovými látkami. Naše práce je založena na soustavné, systematické a komplexní péči o ohroženou skupinu dětí a mládeže a má charakter preventivní, diagnostický, poradenský, terapeutický a metodický.

Personální obsazení

Ve školním roce **2018/19** jsme pracovali v počtu sedmi odborných pracovníků ve výši 4,6 úvazků.

Personální obsazení:

Mgr. Ing. Jana Eliášová	- speciální pedagog	vedoucí oddělení	1,0
PaedDr. Jana Ptáčková	- speciální pedagog		0,6
Mgr. Iva Melicharová	- speciální pedagog		0,6
Mgr. Igor Grimmich	- speciální pedagog		0,3
Mgr. Irena Fišerová	- psycholog		0,8
Mgr. Ing. Denisa Urbanová	- psycholog		0,8
Mgr. Milena Štěchová	- psycholog		0,5
Radomila Hagarová	- uklízečka		0,25

Charakteristika klientely

V období od 1. 9. 2018 do 31. 8. 2019 požádalo o služby střediska **391 klientů** a jejich rodin.

Věk	Počet klientů	Z celkového počtu dívky
MŠ	33	6
ZŠ – 1.stupeň	189	48
ZŠ – 2. stupeň	121	42
SŠ	44	22
VOŠ, VŠ	0	0
Školsky nezařazení	4	3

Iniciátor příchodu klientů do střediska

Iniciátor spolupráce se SVP	Počet klientů
Klient sám	9
Rodiny	293
Školské poradenské zařízení	2
OSPOD	15
Škola	62
Zdravotnické zařízení	1
Soudy	3
Jiný iniciátor – dětský domov	6

Hlavní důvod příchodu klienta do střediska

Důvod příchodu	Počet klientů
Rodinné problémy	75
z toho týrání sexuální zneužívání	3
Školní problémy	107
z toho mentální retardace	1
z toho SPUCH	11
Zneužívání návykových látek	1
Osobnostní problémy	203
Prekriminální a kriminální problémy	5

Formy poskytovaných služeb a odborné pomoci

Středisko poskytuje služby založené na profesionalitě, provázanosti a vzájemné spolupráci a využívá práci s celým sociálním systémem dítěte (zapojení členů rodiny, pedagogů nebo dalších důležitých osob a organizací). Ve své práci usiluje o srozumitelnost a zastává optimistický přístup k řešení situace. Pro své klienty zajišťuje bezpečné a respektující prostředí, ve kterém podporuje svobodu volby klienta, zachovává jeho důvěru. Zastává především zájem dítěte

Práce s klientem na našem pracovišti začíná konzultací s dítětem nebo mladistvým a jeho rodiči. První setkání někdy proběhlo pouze s rodiči, kteří nás do problému uvedli. Podle povahy potíží jsme nabídli další poradenské nebo metodické vedení, diagnostiku možných příčin obtíží, případně individuální, skupinovou terapii nebo práci s celým rodinným systémem. V případě potřeby nebo zahájení dlouhodobé spolupráce bylo provedeno psychologické a speciálně-pedagogické vyšetření. V mnoha případech bylo třeba kontaktovat a spolupracovat s pedagogy škol, odbornými pracovníky OSPOD nebo lékaři.

Pro klienty s indikací pro skupinovou terapii byly otevřeny následující programy:

Dětská hrová skupina

Skupina určena nejmladším dětem s projevy neklidu a nesoustředěnosti či úzkosti, zaměřena na přípravu pro práci v dětských růstových skupinách. Byly využívány hrové, relaxační a expresivní techniky

Skupina probíhala jednou týdně vždy v pondělí od 14.00 do 15.00.

Realizováno ve dvou cyklech – v prvním pololetí školního roku jsme pracovali se šesti dětmi a proběhlo 11 setkání, ve druhém pololetí se procouvalo s osmi dětmi a bylo realizováno 12 setkání. Skupinu vedly Mgr.Štěchová.a Mgr. Urbanová

Dětská skupina středního školního věku

Skupina pro děti ve věku 10-12 let s obtížemi v oblasti sociální přizpůsobivosti, s projevy sy ADHD ale i děti úzkostné, nejisté a sociálně méně zdatné. Skupinová činnost byla zaměřena na rozvoj sociálních a komunikačních dovedností, trénink zvládání konfliktních situací, podporu zdravého sebevědomí a prevenci rizikového chování. Děti měly příležitost rozpoznávat vlastní prožívání, učily se vnímat pocity druhých a trénovat zdravé sociální jednání. Základem skupinové práce byly především techniky zaměřené na rozvoj schopnosti spolupracovat, chovat se kamarádsky, realisticky hodnotit své schopnosti a to, že za úspěchem je vždy vidět snaha.

Ve skupině se pracovalo i expresivními technikami (práce s tělem, výtvarné techniky, pískoviště, přehrávání scének jednání apod.).

Skupina probíhala jednou týdně vždy v úterý od 14.30 do 16.00.

Realizováno ve dvou cyklech – v prvním pololetí školního roku jsme pracovali s osmi chlapci a proběhlo 11 setkání, ve druhém pololetí se složení skupiny částečně obměnilo a s chlapci se uskutečnilo 13 setkání. Skupinu vedly Mgr. Eliášová a PaedDr. Ptáčková.

Dětská skupina staršího školního věku

Skupina byla určena dětem ve věku 13-14let s obtížemi ve školní přizpůsobivosti, hyperaktivní, neklidné. Dále pro děti s problémy v sociální oblasti, které nevycházejí s vrstevníky, ale touží po kamarádovi. Program byl zaměřen na zvyšování sociálních dovedností, posílení sebevědomí a zvládání emocí.

Děti měly prostor jednak pro klidnou a tvořivou práci, učily se uvolnit se a odpočívat. Jako prostředek osobního vyjádření byly využívány výtvarné techniky, hrová činnost, prvky muzikoterapie, práce s tělem, relaxační a imaginativní techniky podporující komunikaci.

Skupina probíhala ve středu od 15.00 do 16.30.

Realizováno v průběhu celého školního roku za účasti 8 dětí v celkovém počtu 22 setkání. Skupinu vedla Mgr. Melicharová a Mgr. Grimmich.

Skupina staršího školního věku a adolescentů

Skupina byla složená z dětí staršího školního věku 14.-17.let, které měly obtíže v oblasti sociální přizpůsobivosti a komunikace. Tato skupina měla za úkol formou sociálně psychologického výcviku rozvíjet sebepoznání, komunikativní dovednosti a schopnost kooperace ve skupině vrstevníků. V rámci nabízených témat si klienti mohli uvědomovat své postoje, zažité vzorce chování a důsledky svých reakcí. Cílem bylo získat náhled na vlastní jednání a chování, zmapování spouštěčů rizikových situací a ujasnění vlastních motivačních struktur. Děti byly vedeny k vyjadřování vlastních emocí, umění je zvládat a učit se pochopit emoce svých vrstevníků. K tomu byla využívána přirozená vrstevnická dynamika a již v průběhu skupinového cyklu byli účastníci schopni vzájemně si dávat zpětnou vazbu a poskytovat si podporu.

Skupina probíhala jednou týdně vždy ve čtvrtek od 15,30 do 17.00.

Realizováno v jednom cyklu – v průběhu školního roku jsme pracovali s osmi dětmi a proběhlo celkem 17 setkání a jeden společný pěší výlet. Realizátory skupiny byli Mgr. Grimmich a Mgr. Fišerová

Keramika

Otevřená skupina pro děti mladšího školního věku zaměřená na práci s hlínou a další tvořivé aktivity. Do skupiny byly zařazeny děti se speciálními potřebami, vyžadující více pozornosti a individuální přístup. Skupina je také určitým předstupněm pro pozdější zařazení dětí do uzavřených vrstevnických skupin.

Skupina probíhala jednou týdně v pondělí od 14.00 do 16.00.

Realizováno v průběhu celého školního roku. Skupinu vedla Mgr. Melicharová

Přínosem pro práci s klienty byla úvodní sezení, kdy garant předal dítě terapeutům skupiny a společně s rodiči byla stanovena zakázka dítěte do skupinové terapie. Osvědčila se nám i závěrečné sezení po ukončení skupiny, kterého se účastnili také rodiče. Z potřeby dětí vznikl i nápad na společný pěší výlet, který byl zrealizován na jaře 2019 a zúčastnily se ho děti z nejstarší věkové kategorie.

Práce s rodinami - Projekt Cestou sdílení

Projekt byl již sedmým rokem zrealizován ve spolupráci s Mě Ú a OSPOD Příbram. Je zaměřen na dlouhodobou péči o rodiny ohrožené rizikovým chováním jejich dětí a u kterých je nadějný potenciál a motivace ke změně. Do projektu bylo zařazeno deset, většinou neúplných rodin s nezletilými dětmi s rizikovým chováním. Rodiny se dlouhodobě pohybují v začarovaném kruhu vztahových, výchovných někdy i sociálních obtíží. Aktivity nabízené v projektu byly zaměřeny na podporu rozvoje osobnosti rodičů, posilování jejich rodičovských kompetencí a hledání možných změn výchovného stylu. Práce s rodinami probíhá i během roku, průběžně probíhají individuální konzultace s rodiči a většina dětí je zařazena do dětských růstových skupin.

Zařazení do projektu Cestou sdílení umožnilo rodinám účast ve čtyřech víkendových pobytech (v říjnu, prosinci, březnu a v květnu). Program a aktivity byly zaměřeny na společné sdílení času v podzimním a předvánočním období, kdy jsme využili možnost navázat na staré tradice a rituály, které napomáhají rodinné soudržnosti a kultivaci vztahů. Zároveň byla plně využita příležitost k reflexi vztahů a výchovných stylů v jednotlivých rodinách, k získání korektivních zkušeností, k usměrnění výchovných zásahů a podpoře potenciálu rodin. Březenový termín nabízel příležitost pracovat výhradně s rodiči dětí, z jejichž potřeby pracovat více intenzivněji a do hloubky vzešel i tento impuls. V květnu jsme vyrazili opět i s dětmi a zažili jsme tak atmosféru spolupráce, důvěry, kamarádství, empatie a rodinné i skupinové soudržnosti.

Preventivní činnost

Práce s třídními kolektivy

Práce se třídami byla zaměřena na mapování sociálního klimatu tříd a sociometrické postavení jednotlivých žáků. V programech se pracovalo především zážitkovou formou na posílení pozitivního potenciálu třídního kolektivu směrem k ozdravení vzájemných vztahů. Programy probíhaly ve spolupráci s pedagogy, kteří v počátku určovali zakázku – zaměření programové náplně. Jednotlivých setkání se třídami se třídní učitelé účastnili v roli pozorovatelů a průběh i závěr práce s kolektivem s nimi byl konzultován.

Sociálně-rehabilitační program pro klienta byl realizován v pěti třídních kolektivech většinou po dobu pěti setkání. Všem programům předcházela diagnostika tříd. **V šesti dalších třídách byla realizována diagnostika třídního kolektivu formou řízených rozhovorů a sociometrického dotazníku a následné konzultace s pedagogy.** Za celý školní rok jsme pracovali s 15ti školami v různých formách intervence. Bylo realizováno celkem 28 programů se třídními kolektivy.

Tradičně také spolupracujeme s žáky primy z nižšího stupně Gymnázia Příbram. Děti mají prostor mluvit o situaci ve svém třídním kolektivu a o změně, kterou pro ně představuje přechod na víceleté gymnázium. Program je vždy zaměřen na prevenci rizikových jevů.

Zrealizovaly jsme také zážitkový seminář pro dívky 8.ročníku místní ZŠ na téma Stres a zdravé způsoby vyrovnávání se s ním.

Letní dětský tábor, příměstský tábor

Již jedenáctým rokem se uskutečnil v rámci projektu „Provázení“ ve spolupráci s oddělením OSPOD Mě Ú Příbram sedmidenní letní sociálně rehabilitační pobyt ve stanovém táboře v Hájojně Na Dědku u Rožmitálu pod Třemšínem.

Do tábora bylo vybráno 20 dětí z našich dlouhodobých, aktivně spolupracujících klientů. Jednalo se o děti, které obtížně vytváří kamarádské vztahy a často se dostávají do konfliktů s vrstevníky i dospělými. O zařazení do letního tábora je mezi našimi klienty velký zájem, přednost dostávají ti ze sociálně slabších rodin. Účast na táboře využíváme v motivování klientů. Pro větší část dětí byl tábor jedinou letní aktivitou během prázdnin.

V letošním roce se konal také jeden běh příměstského tábora v našich prostorách Střediska výchovné péče. Ve spolupráci s městem Příbram se i s naší účastí uskutečnil jeden pětidenní příměstský tábor v době od 8.7. do 12.7. 2019. Zúčastnilo se ho 20 dětí, všechny byly našimi

klienty. Pro děti byl připraven bohatý program, včetně celodenního výletu. Děti se účastnily jak sportovních, tak tvořivých aktivit. Tábor měl skvělou odezvu.

Metodická činnost

Středisko poskytuje metodické služby, jejichž cílem je metodická podpora a edukace pedagogů v oblasti příčin a možností předcházení, zmírňování nebo zastavení poruch chování nebo rizikového chování.

Cílovou skupinou pro metodickou činnost je pedagog dítěte nebo skupiny dětí, které jsou v obtížné životní situaci, v riziku vzniku a vývoje poruch chování, nebo rizikového chování, jedná-li se o řešení situace ve vztahu k dítěti.

S pedagogickými pracovníky a rodiči byla individuálně konzultována problematika specifických vývojových poruch chování, sy ADHD, dětské agresivity a možnosti práce s problémovým dítětem ve škole. Nadále jsme úzce spolupracovali s PPP Příbram při přípravě podkladů k vystavení integračních posudků a žádostí o pedagogické asistenty pro naše klienty.

Intervize, supervize

Všichni odborní pracovníci střediska procházejí dlouhodobou, kontinuální supervizí, V loňském školním roce se uskutečnila čtyři supervizní setkání vedená PhDr. Janem Smolkou. Supervize byla zaměřena na předcházení psychosociálního stresu a syndromu vyhoření, na řešení obtížných situací a vztahů s klienty, jejich rodiči a dalšími osobami zodpovědnými za výchovu, na týmové procesy probíhající na pracovišti, na zvyšování kvality a etiky práce s klienty. Jedno supervizní setkání proběhlo pod vedením Mgr. Romana Peška a bylo zaměřeno na práci s klienty s posttraumatickou stresovou poruchou a klienty s úzkostnými a depresivními projevy.

Pod vedením PaedDr. Jany Ptáčkové jsme se jedenkrát měsíčně setkávali na společných intervizích, které byly zaměřeny na postup práce s klienty nebo týmovou spolupráci. Společně jsme sdíleli obtíže případové práce a vzájemně si poskytovali zpětnou vazbu, podporu a inspiraci pro další práci s klienty. Intervizní úhel pohledu nám rozšiřuje náhled na možné příčiny i řešení potíží klienta a to v celém sociálním kontextu. Zároveň umožňuje efektivnější využití potenciálu týmové spolupráce pracovníků.

Osobnostní rozvoje a průběžné vzdělávání odborných pracovníků

Jednotliví odborní pracovníci se kontinuálně vzdělávají podle svého profesního zaměření a své odborné specializace. Průběžně se sebevzdělávají studiem odborné literatury, studiem speciálních odborných textů, které využívají pro svou práci, dle své specializace se účastní seminářů a přednášek. Všichni odborní pracovníci z našeho oddělení se seznámili s metodou sandtray – terapií hrou v pískovišti, kterou nyní zařazujeme do práce s našimi klienty.

Spolupráce s ostatními organizacemi

Středisko je součástí sítě služeb města Příbrami. Spolupracuje zejména se školskými poradenskými pracovišti (pedagogicko-psychologickou poradnou v Příbrami a speciálně pedagogickým centrem) a se sociálními odbory a odděleními sociálně právní ochrany městských úřadů regionu a s dalšími subjekty, které se podílejí na prevenci rizikových jevů. Jsme aktivními členy pracovní komise prevence kriminality, kde se podílíme na realizaci Programu prevence kriminality na místní úrovni.

V listopadu 2018 byla na našem pracovišti uskutečněna podpora v zavádění služeb podle standardů kvality služeb, ze které vyplynula konkrétní doporučení pro další zlepšení. Celkově byla konstatována velmi dobrá úroveň naplňování standardů kvality na našem pracovišti.

Zpráva o činnosti ambulantního oddělení Střediska výchovné péče v Praze 12 Modřanech, Rakovského 3138

PaedDr. Jolana Marková

Cíle a poslání

Ambulantní oddělení Střediska výchovné péče je detašovaným pracovištěm zařízení Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče Praha 4, Na Dlouhé mezi 19. Středisko je preventivním, specializovaným pracovištěm poskytujícím speciálně pedagogické a psychologické služby dítěti a jeho rodině s rizikem či s již rozvinutými projevy poruch chování a negativních jevů v sociálním vývoji, u nichž není nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova, osobám odpovědným za výchovu a pedagogickým pracovníkům.

Středisko poskytuje službu také dětem navracejícím se z ústavní výchovy a je nápomocné při jejich integraci do společnosti. Cílem preventivní péče ve Středisku je předcházení či alespoň zmírnění dopadu ohrožení dítěte a jeho rodiny a řešení dopadu tohoto ohrožení. Rodina je podporována jako celek, také je tak na ni nahlíženo.

Preventivní péče se zaměřuje na práci s celým sociálním polem dítěte a jeho rodiny. Středisko intenzivně meziresortně spolupracuje s ostatními odbornými pracovišti a účastní se případových konferencí, odborní pracovníci jednají vždy v nejvyšším zájmu dítěte.

Personální obsazení

Ve školním roce 2018/19 jsme pracovali při obsazení 5,05 úvazku odborných pracovníků. V týmu byl zastoupen mužský úhel pohledu v počtu dva odborní pracovníci a ženský úhel pohledu v počtu 3,5 odborných pracovníků. Při práci s rodinou je důležité, aby byl přítomný mužský i ženský element.

Ve školním roce 2018/19 jsme pracovali v personálním obsazení:

PaedDr. Jolana Marková	- speciální pedagog/ vedoucí oddělení	1,0 pracovní úvazek
Mgr. Ivana Pokorná	- speciální pedagog	1,0 pracovní úvazek
PhDr. Pavel Klíma, CSc	- psycholog	0,6 pracovní úvazek
Mgr. Michal Voldřich	- psycholog	0,8 pracovní úvazek
Mgr. Hana Campagna	- psycholog	1,0 pracovní úvazek
Mgr. Hana Otevřelová	- speciální pedagog	0,5 pracovní úvazek
Romana Martinkovská	- uklízečka	0,35 pracovní úvazek

Charakteristika klientely

V období od 1.9.2018 do 31.8.2019 požádalo o služby střediska **306 klientů** a jejich rodin.

Věk	Počet klientů	Z celkového počtu dívků
MŠ	11	4
ZŠ – 1.stupeň	121	38
ZŠ – 2. stupeň	119	57
SŠ	46	32
VOŠ, VŠ	6	4
Školsky nezařazení	2	1

Iniciátor příchodu klientů do střediska

Iniciátor spolupráce se SVP	Počet klientů
Klient sám	26
Rodiny	234
Školské poradenské zařízení	4
OSPOD	14
Škola	22
Zdravotnické zařízení	6
Soudy	0

Hlavní důvod příchodu klienta do střediska

Důvod příchodu	Počet klientů
Rodinné problémy	182
z toho týrání sexuální zneužívání	0
Školní problémy	68
z toho mentální retardace	0
z toho SPU/CH	35
Zneužívání návykových látek	0
Osobnostní problémy	56
Prekriminální a kriminální problémy	0

Formy poskytovaných služeb a odborné pomoci

V r. 2018/2019 na ambulantním oddělení SVP Modřany probíhaly v rámci preventivní speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické pomoci dětem, mladistvým a jejich rodinám, školám, následující formy terapie a poradenství:

- ✓ individuální terapie
- ✓ rodinné terapie
- ✓ skupinové s týdenní frekvencí setkávání
- ✓ školní vrstevnické skupiny
- ✓ preventivně – terapeutické služby (výjezdy, semináře pro pedagogické pracovníky, regionální setkávání se sociálními pracovníky, mezirezortní odborné semináře)
- ✓ psychologická a speciálně pedagogická diagnostika

Individuální terapie

Terapie v dětském a adolescentním věku je nedílnou součástí péče o dítě a jeho rodinu. Rozdíly v terapii dětí a adolescentů jsou odvozeny od charakteristik typických pro jednotlivá vývojová období. Tyto vývojové charakteristiky se projevují na úrovni emoční, kognitivní a behaviorální, na úrovni intrapsychické i interpersonální. Pro terapii je významný kontext subjektivního prožívání dítěte a adolescenta. Subjektivní prožívání nemusí být zcela shodné s tzv. objektivním posuzováním dítěte a okolností jeho života, ale může mít podstatný vliv na vývoj psychopatologické symptomatiky. Porozumění dětskému a adolescentnímu prožívání a myšlení a zájem terapeuta o tento svět jsou nezbytnými podmínkami pro úspěšnou psychoterapii. U menších dětí je jedním ze základních komunikačních prostředků hra. Terapeut musel být opatrný ve vztahu k objektivním údajům rodičů o dítěti. Výrazný rozdíl při individuální práci s dětmi a dospělými byl způsob komunikace v souvislosti s vývojovými obdobími. Volba terapeutických technik byla odvozena od klinické situace. Přístup k dítěti v krizové situaci byl aktivní, strukturovaný a poskytující přímou pomoc dítěti i rodičům. Při individuální práci jsme používali techniky psychorelaxační, arteterapeutické, muzikoterapeutické, dramaterapeutické, hrové terapie, imaginace.

V individuální terapii jsme vycházeli z myšlenek **integrativní terapie**. Využívali jsme **psychodynamickou psychoterapii**, zaměřenou na současné vztahy dítěte a její reálný kontext, ve kterém dítě prožívá konflikty, je frustrováno a nemá dostatek citové podpory od důležitých blízkých osob. Pro proces terapeutické změny byl podstatný vztah dítěte s terapeutem, v němž dítě získávalo emočně korektivní zkušenost. Emočně korektivní zkušenost může vést ke změně emočního prožívání a interpersonálního chování dítěte. Cílem terapie bylo odstranit překážku, která omezuje psychický růst a vývoj dítěte (hra, cílená činnost, psychodrama, psychogymnastika).

U klientů jsme využívali také principů **behaviorální terapie** zejména ve dvou směrech: posílení žádoucího chování dítěte a redukování nežádoucího chování.

Techniky, které byly používány zahrnovali zejména :

- * techniky operačního podmiňování – jde zejména o zpevňování žádoucího chování a odstranění nežádoucího chování
- * expoziční přístup – dítě se postupně vystavuje podnětům, ze kterých má strach, vystavování dítěte objektu strachu je postupné a předpokládá seřazenou hierarchii břížnosti
- * modelování – metoda vychází z principů zástupného učení, dítě postupně zkouší žádoucí chování v přítomnosti terapeuta a později v přirozených situacích. Podmínkou je

zpevňování každé žádoucí reakce dítěte,

- * kognitivní techniky, které jsou zaměřeny na změnu dysfunkčních myšlenek a vnitřních postojů. Jsou cíleny na vytváření sebeovládání, řešení problémů, zvládání stresu (sebeinstrukční tréninky)

Kognitivně behaviorální terapie vychází z teorie učení a příčiny poruch vidí v interakci dítěte s prostředím, zaměřuje se na pozorovatelné, konkrétní a ohraničené chování dítěte, klade si konkrétní cíle a předpokládá aktivní spolupráci dítěte.

Humanistická a existenciální terapie, která zdůrazňuje zejména lidskou individualitu, seberealizaci člověka, oblast duchovních hodnot, a subjektivitu lidské zkušenosti. Vztah s terapeutem je jedinečným setkáním, které může napomoci procesu vnitřního růstu.

Rodinné terapie

Vycházeli jsme ze systemické rodinné terapie, která se podle rámcových etických směrnic německého společenství rodinné terapie (Ethik- Rahmenrichtlinien, 1997) vyznačuje úctou, respektem a pozitivním příklonem ve vztahu k jednotlivcům a systémům. Zahrnuje akceptování jednotlivců jako osob a neutralitu ve vztahu ke všem členům systému. Účastníci jsou považováni za experty na sebe a na své problémy a jsou povzbuzováni, podporováni a doprovázeni při objevování a využívání vlastních zdrojů a při přebírání osobní odpovědnosti za hledání možností řešení problémů.

Rodinná terapie představuje terapeutickou orientaci, která klade důraz na rodinný systém. Základní tezí je zjištění, že rodina představuje rodinný systém s dynamickými vztahy jednotlivých účastníků, kdy selhání jednoho člena, „identifikovaného klienta“, má co dělat s rovnováhou celého systému. Rodinná terapie zdůrazňuje cirkulární kauzalitu (vzájemnou propojenost různých jevů v rodině), která se na rozdíl od tzv. lineární kauzality jeví více odpovídající rodinnému dění, problémům dítěte i možnostem ovlivnění interakcí v rodině.

Rodinná terapie ve Středisku byla zaměřena zejména na následující oblasti.

- * explorace vzájemných interakcí a vazeb členů rodiny a jejich vztah k identifikovanému problému
- * pozitivní změna interakcí v rodině
- * posílení schopnosti rodiny řešit vlastní problémy

Odborní pracovníci Střediska, kteří pracovali formou rodinné systemické terapie mají ukončený základní i supervizi výcvik v systemické rodinné terapii.

Pracovní formy a postupy vycházejí zejména z teorií:

- * sociálního konstruktivismu, který přirovnává lidské osudy k vyprávěným příběhům. Příběh rodiny se opakovaným vyprávěním posouvá, převyprávěním se dosahuje terapeuticky významné rekonstrukce starých (traumatických) významů a objevuje se prostor pro rekonstrukci rodiny, respektive konstrukci nového, pozitivnějšího rodinného příběhu
- * cirkulárního dotazování (nepřímý způsob získávání informací, např.: „co si myslíte, že si přeje Vaše dítě“)
- * technika externalizace (symptom dítěte je označen jako něco vnějšího, co nepatří k jeho osobnosti)

Při své práci jsme nevycházeli pouze ze systemické rodinné terapie, ale přikláněli jsme se k psychoterapii integrativní, která je uzpůsobená konkrétním potřebám klientů. Využívali jsme strukturální rodinnou terapii (práce s hranicemi, subsystémy rodičů, dětí a prarodičů) – cílem strukturální terapie je pomoci rodině znovu vytvořit zdravou strukturu s přiměřenými hranicemi a adekvátním uspořádáním rodinných subsystémů. Dále jsme využívali strategickou rodinnou terapii, především technik paradoxní intervence a ukládání domácích úkolů. Také jsme pracovali s klienty formou terapie behaviorální, která je založena na modelech sociálního učení a je zaměřena na zlepšení komunikace v rodině a na zlepšení schopnosti rodiny řešit problémy. Využívala se také edukativní práce s rodinou (např. poskytnutí a propracování informací a přístupů k dítěti).

Pro práci s rodinou jsme využívali metodu „Ostrov rodiny“ jejímž autorem je PhDr. Zdeněk Rieger, který byl naším dlouholetým kolegou a měli jsme možnost s ním dlouhodobě spolupracovat, což obohatilo náš profesní růst.

Při práci s dětmi navracejícími se z ústavní výchovy jsme pracovali především s rodinným systémem, využíváme literatury našeho kolegy „Návrat k rodině a domů“.

Skupinová terapie byla organizována v několika formách

Skupinová terapie byla zaměřena především na oblast interpersonálních vztahů, na význam vztahů dítěte s vrstevníky a na oblast sociálních dovedností. Ve skupinové psychoterapii s dětmi jsme respektovali věková specifika, a to v oblasti emočního, kognitivního a interpersonálního vývoje. Skupinová práce nám umožňovala využít fakt, že dítě obvykle vyjadřuje samo sebe více chováním a vnějšími projevy než verbalizací a introspekci a tuto aktivitu dítěte bylo ve skupině možné modifikovat. Dospívající mohl dosáhnout vzhledu do vlastních problémů a konfliktů v konkrétní situaci s užitím zpětné vazby nejen od terapeuta, ale také od ostatních členů skupiny. Skupina představovala pro dítě

psychologicky bezpečné prostředí, v němž se nemuselo obávat odmítnutí nebo zesměšnění. Jedním z úkolů psychoterapeuta v dětské skupině bylo zajistit bezpečnou atmosféru skupiny. Jeho role oproti skupinové psychoterapii s adolescenty byla aktivnější, více strukturující dění ve skupině. Ve skupinách byly využívány rozličné techniky (arteterapie, muzikoterapie, psychodrama, psychosociální hry). Optimální sestavení skupiny respektovalo věková specifika a homogenitu výběru. Metaforou pro tento typ výběru byl princip Noemovy archy, představující párový výběr.

- ✓ skupina psychorelaxační pro děti ml. školního věku (mgr. Voldřich, mgr. Campagna)
- ✓ postpéčová skupina adolescentů koedukovaná (dr. Klíma, mgr. Pokorná)

Skupiny byly organizovány jako uzavřené, skupina- psychorelaxační byla otevřená. Z hlediska pohlaví koedukované, některé byly pokračující. Ve skupinách se nepracovalo s toxikomany a s jedinci s trestnou činností nebo s nařízenou ÚV. Rovněž jsme nepracovali s klienty se závažnou psychiatrickou diagnózou. Základním pravidlem účasti klientů ve skupině byla dobrovolnost. S každým klientem a jeho zákonným zástupcem byla před zahájením skupiny podepisována dohoda o spolupráci.

Všechny skupiny byly veden zkušenými odbornými pracovníky střediska. Orientace skupinové terapie směřovala k prevenci poruch chování, ke zvýšení odolnosti vůči sociálně patologickým jevům, k prevenci šikany, k řešení vrstevnických a partnerských vztahů a k práci s problematickými rodinami.

Skupiny se účastnily výjezdových setkání dle finančních možností (pro klienty hrazeno z grantu, sponzorských darů, příspěvků klientů) a podle vytíženosti odborných pracovníků. Klienti mladšího školního věku se zúčastnili dvoudenního zátěžového výjezdu v okolí Prahy. Postpéčová skupina klientů se účastnila jednoho zátěžového výjezdu v okolí Prahy.

Vrstevnická skupina pro děti mladšího školního věku

Využívala technik terapie hrou, kde byl kladen důraz na prvky muzikoterapeutické, dramaterapeutické, arteterapeutické, neverbální techniky komunikace (práce s tělem), sociální interakci. Byla určena pro děti mladšího školního věku a probíhala jednou za týden od měsíce října 2018 do června 2019.

Setkání skupiny probíhalo vždy v úterý 1x za týden od 16⁰⁰ – 17⁰⁰h. Skupina byla zaměřena na mladší školní věk žáků ZŠ. Skupina byla početně limitována na max. 8 klientů. Každý klient

a jeho zákonný zástupce podepsali kontrakt se SVP.

Skupina měla za úkol:

- ✓ rozvíjet sociální kompetence klientů
- ✓ zlepšovat orientaci ve skupinové interakci
- ✓ procvičovat hrubou i jemnou motoriku formou, která je pro dítě zábavná a motivující
- ✓ naučit relaxovat
- ✓ vytvářet prostor pro vyjádření a sdílení různých druhů pocitů a nálad, napomáhala k lepší adaptaci a orientaci dítěte v emocionálních stavech, vytvářela chráněný prostor pro ventilování, formulování, zpracování myšlenkových obsahů klientů, což napomáhalo k užitečnějšímu a smysluplnějšímu jednání v sociálních systémech

Klienti se zúčastnili jednoho zátěžového výjezdu.

Postpéčová vrstevnická skupina

Byla určena adolescentním klientům, kteří jsou dlouhodobě v naší péči a vyžadují nadále pravidelnou odbornou podporu. Jedná se o klienty s autistickými rysy, pro které je udržování sociálních kontaktů obtížné. Byla zaměřena především na rozvoj a podporu jejich sociálních dovedností. Skupina byla koedukovaná. Počet klientů ve skupině byl 6. Interval setkávání 1x za měsíc. Tito klienti se zúčastnili jednoho výjezdového setkání.

Školní vrstevnické programy

Preventivní skupiny zaměřené na sociální role, komunikaci ve škole, vztah učitel - žák, problematika šikany (preventivní program, intervenční program). Samotné práci vždy předcházela diagnostika vztahů mezi spolužáky. Výsledky šetření byly následně analyzovány a využity pro další práci se třídou. Programy byly sestaveny z několika tematických modulů, které na sebe kontinuálně navazují. Moduly probíhaly formou diskuzí, psychoher či nonverbálních technik. Skupiny probíhaly jednou za čtrnáct dní. Program byl vytvořen pro 4-5 setkání s třídním kolektivem a třídním učitelem.

Spolupráce se školami

Vedle spolupráce s rodinou spolupracovalo naše zařízení se školou, kam dítě docházelo. S učiteli je obvykle konzultována postavení dítěte ve třídě a jeho celková situace ve vzdělávacím procesu. V případě potřeby byla provedena diagnostika třídy a na ní navazující návrhy řešení. Úzká spolupráce našeho zařízení se školami přinesla značný posun v řešení nelehké situace klienta a jeho rodiny. Samotní zástupci škol se na naše zařízení obraceli

s žádostí o podporu při vytváření a realizaci individuálních vzdělávacích plánů. Odborní pracovníci se také aktivně účastnili setkání metodiků prevence škol Prahy 12.

Zapojení do projektu prevence sociálně patologických jevů na Praze 12

Spolupracovali jsme s MČ Prahy 12 na programu prevence kriminality, tento projekt úzce navazoval na usnesení Rady MČ Prahy 12 o vzniku komunitního plánování, jehož cílem bylo zkvalitnění života občanů v daném regionu, což nebylo možné bez preventivního působení na oblast sociálně patologických jevů. Tento projekt předpokládal, že nejvíce ohroženou skupinou jsou děti a mládež, a to v důsledku jejich sociální nezralosti, snadné ovlivnitelnosti a stále komplikovanějšího společenského kontextu. Vycházelo se ze stávající dlouhodobé spolupráce státních a nestátních subjektů působících v oblasti primární, sekundární a terciární prevence

Návaznost na další zdroje

Středisko se zaměřovalo především na podporu a spolupráci s celým rodinným systémem a celým sociálním polem dítěte. Z tohoto důvodu Středisko intenzivně pracovalo s ostatními odbornými pracovišti napříč resorty. Odborní pracovníci se účastnili případových konferencí a jednali vždy v nejvyšším zájmu dítěte.

V uplynulém školním roce byli někteří pracovníci součástí komplexní péče (uskupení odborníků z různých resortů), která se podrobně věnuje klientům Prahy.

Odborní pracovníci střediska pomáhali klientům rozšiřovat sociální podporu v celé šíři jejich sociálního prostředí, a to jak individuální (podpora kompetencí rodičů), tak institucionalizovanou (práce se školou). V případě potřeb klienta pomáhali pracovníci Střediska využívat sítě služeb dostupných v jeho okolí, a to jak ve státní, tak nestátní sféře. Snahou bylo podporovat nezávislost klienta na sociálních službách.

- Středisko napomáhalo klientům využívat další školské, zdravotní a sociální služby. Pokud to bylo možné a vhodné, doporučil klientovi vedoucí případu po ukončení poskytování péče návazné služby.
- Pokud nebylo Středisko schopno poskytnout klientovi odpovídající péči, zprostředkovalo mu adekvátní kontakt na jiné odborné pracoviště.
- Středisko mělo vytvořený seznam návazných odborných služeb. Tento seznam byl pravidelně aktualizován.

- Pokud to vyžadovala klientova situace, spolupracovalo Středisko při řešení klientovy situace s dalšími institucemi či odborníky, se souhlasem klienta a jeho zákonných zástupců se účastnilo případových konferencí

Profesní rozvoj pracovníků

Všichni odborní pracovníci Střediska procházeli dlouhodobou, kontinuální supervizí. Aktuálně pod vedením PhDr. V. Junkové. Supervizní setkání probíhala dle plánu jedenkrát za měsíc.

Supervize byla zaměřena na předcházení psychosociálního stresu a syndromu vyhoření, na řešení obtížných situací a vztahů s klienty, jejich rodiči a dalšími osobami zodpovědnými za výchovu, na týmové procesy probíhající na pracovišti, na zvyšování kvality a etiky práce s klienty.

Každý odborný pracovník měl také možnost intervizně konzultovat s vedoucí střediska o klientech. Doba k tomu určená byla každý pracovní den od 8.00 do 9.00h., tento čas byl pro intervize aktivně využíván.

Jednotliví odborní pracovníci se kontinuálně vzdělávali podle svého profesního zaměření a své odborné specializace. Průběžně se sebevzdělávali studiem odborné literatury, studiem speciálních odborných textů, které využívají pro svou práci, dle své specializace se účastnili seminářů a přednášek. Středisko ve spolupráci s DÚ a SVP zajišťovalo profesní rozvoj jednotlivých pracovníků, jejich znalostí a dovedností, které jsou předpokladem pro výkon jejich činností.

Pedagogičtí pracovníci mají po dobu výkonu své pedagogické činnosti povinnost dalšího vzdělávání, kterým si obnovují, upevňují a doplňují kvalifikaci. Vedoucí Střediska podporoval profesní dlouhodobé vzdělávání pracovníků a vytvářel jim podmínky pro účast na tomto vzdělávání. Pracovníci měli též možnost sami navrhnout, v kterých oblastech se chtějí vzdělávat. Využívali k tomu též akreditovaných vzdělávacích programů. Dva odborní pracovníci jsou v dlouhodobém výcviku v psychoanalytické psychoterapie dětí a dospívajících u ČSPAP, rodinní terapeuti se pravidelně účastní setkání Dne rodinných terapeutů a supervizních setkání rodinných terapeutů.

Zpráva o činnosti školní jídelny

Ing. Bc. Jan Kopecký

Školní jídelna je zařazena do Rejstříku škol a školských zařízení jako součást DÚ a SVP

Školní jídelna poskytuje služby dle § 119 zákona č. 561/2004 Sb., a to:

- zajišťuje klientům Diagnostického ústavu celodenní stravu skládající se z 6ti chodů (snídaně, přesnídávka, oběd, svačina, večeře a večeře II.).
- zajišťuje stravování zaměstnanců Diagnostického ústavu (oběd, večeře).

Místo poskytování služeb: Na Dlouhé mezi 69/19, 147 00 Praha 4

Nejvyšší povolený počet stravovaných: 100

Období od 1. 9.2018 do 31. 8.2019 jsme se věnovali korekci celoročního jídelníčku, který by byl opakovatelný a splňoval by finanční normu i spotřební koš. Ovšem cenové výkyvy nás nutí do jídelníčku školního roku 2017/2018 dělat značné zásahy, které se ukazují jako nezbytné. Disponujeme skvělým pracovním týmem, který je schopný se učit a reagovat velice dynamicky na náhlé změny a nepředvídatelné situace. Běžné problémy provozu se nám daří systémově odstraňovat. Celý rok kuchyně plnila své poslání a nenastala sebemenší situace, při které by tomu takto nebylo. Spotřební koš je zcela dodržen a skladbou jídelníčku se nám daří držet volné tuky a cukry pod 100% limitu spotřebního koše. Využíváme moderní gastronomické trendy, jak při technologických postupech, tak při používání surovin a snažíme se o efektivní využívání všech zdrojů a zároveň svým chováním eliminovat negativní dopad na životní prostředí.

Počet jídel vydaných za školní rok 2018/2019

Klienti: 57 188 Zaměstnanci: 8 114

Další vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2018/2019

- I. Pregraduální studium – dokončuje
- a. Speciální pedagogika 2
 - b. Adiktologie 4
 - c. Andragogika 5
 - d. Sociální pedagogika 1
 - e. Arteterapie 1
 - f. Historie a společenské vědy 1
 - g. Výtvarná výchova se zaměřením na vzdělávání 1
- II. Interní vzdělávání
- a. Práce se skupinovou dynamikou 4-6/ 2019
 - b. Kurz - Komplexní řešení konfliktních situací 6/2019
pro zaměstnance diagnostických ústavů
- III. Další vzdělávání pedagogických pracovníků
- a. Výcvikový kurz KBT 1
 - b. Výcvikový kurz SUR 2
 - c. Výcvikový kurz KVP 1
 - d. Výcvikový kurz rodinné terapie 1
 - e. Vzdělávací program pro metodické průvodce (NÚV) 2
 - f. Seminář Rizika správního řízení ve školách (nakl. Forum) 2
 - g. Konference Etika a drogy 2019, Sananim 2
 - h. Kurz Sociálně právní ochrana dětí 2
Vzdělávací centrum pro veřejnou správu ČR
 - i. Kurz Identita dítěte v náhradní rodinné péči 1
Vzdělávací centrum pro veřejnou správu ČR
 - j. Seminář pro síť zařízení pro výkon ÚV nebo OV 2
Zákon 109 z pohledu spolupracujících organizací (ANV)
 - k. Konference – Dětská psychoterapie 1
(Poradenské a vzdělávací centrum Velký vůz Sever)
 - l. Konference Rozpravy o školní a institucionální výchově 2019 4

Základní údaje o hospodaření za kalendářní rok 2018

Libuše Doleželová

Hodnocení nákladů a výnosů za hlavní činnost, hodnocení závazných ukazatelů:

Poskytnutá dotace ze státního rozpočtu byla využita v souladu se závaznými ukazateli rozpočtu, kterými jsou NIV celkem, MP celkem, OON a limit počtu zaměstnanců. V hodnoceném roce 2018 byla dotace (v ONIV) zřizovatele doplněna plným využitím vlastních výnosů a zapojením prostředků z fondů organizace. Podíl prostředků z příspěvku zřizovatele na celkovém financování organizace činí v hodnoceném roce 95,10 %, podíl prostředků z příspěvku zřizovatele na ONIV činí 51,71 %.

Paragraf 3132 diagnostické ústavy:

Náklady organizace ve vykazovaném roce 2018 ve své provozní části (ostatní neinvestiční výdaje) jsou ovlivněny rostoucími cenami spotřebního materiálu (hygienické a úklidové prostředky, materiál na údržbu) a potravin.

Vlastní výnosy organizace jsou tvořeny převážně příspěvkem na úhradu péče (ošetřovným).

Na § 3148 jsou financována střediska výchovné péče, a to v Příbrami (ambulantní) a v Praze 4 – Modřanech (ambulantní + pobytové). Oba objekty má organizace v nájmu od příslušných městských částí, přičemž ve středisku v Příbrami jsou hrazeny dle nájemní smlouvy pouze náklady na energie a služby.

Výnosy § 3148 jsou tvořeny příspěvkem zřizovatele, čerpaným finančním darem a výnosy z prodeje služeb (pobytové oddělení).

Náklady na technické, hospodářské a ekonomické zázemí těchto pracovišť jsou účtovány na §3132.

Na § 3141 školní stravování jsou účtovány mzdové prostředky, zákonné odvody a FKSP pro školní jídelnu sídlící v hlavní budově organizace Na Dlouhé mezi 69/19. Vzhledem k obtížnému oddělení provozu jsou provozní náklady školní jídelny zahrnuty v § 3132.

Závazky

Organizace vykazuje ke dni účetní závěrky pouze běžné krátkodobé závazky, a to:

- závazky z obchodních vztahů
- dále organizace eviduje závazky vůči zaměstnancům a závazky ze sociálního a zdravotního pojištění, vážící se k výplatě mzdy za měsíc prosinec. Závazky ke státnímu rozpočtu jsou pouze jiné přímé daně – daň ze mzdy za prosinec.

- dohadné účty pasivní – odhad spotřeby plynu, elektrické energie a vody za období
 - vlastní peníze klientek
 - výnosy příštích období – z příspěvku na úhradu péče
- Žádný z evidovaných závazků není po splatnosti.

Pohledávky

Organizace vykazuje k datu účetní závěrky pouze krátkodobé pohledávky, a to:

314/ krátkodobé poskytnuté zálohy na energie

381/ náklady příštích období (předplatné, licence)

315/ jiné pohledávky z hl. činnosti

311/ pohledávky z příspěvků na úhradu péče (netto)

335/ pohledávky za zaměstnanci (z FKSP)

Podobně jako v předchozích letech největší zdroj pohledávek je z příspěvků na úhradu péče od zákonných zástupců (zákon 109/2002 Sb.). Na základě požadavku §65 Vyhl. 410/2009 Sb. byly vytvořeny opravné položky k pohledávkám po splatnosti. Organizace zohlednila princip významnosti a účtuje o tvorbě opravných položek k rozvahovému dni, tzn. 31.12. Mezi hlavní příčiny neuhrazení pohledávek patří neznámá aktuální bydliště rodičů, nepřebírání pošty rodiči u soudem nařízené obligatorní péče aj. Součástí upomínek o zaplacení dluhu je návrh splátkového kalendáře.

Čerpání účelových prostředků mimo kapitolu MŠMT, spolufinancovaných z rozpočtu EU

Organizace nečerpala ve sledovaném roce žádné dotace mimo kapitolu MSMT, spolufinancované z rozpočtu EU a ostatních zahraničních programů.

Tvorba a použití peněžních fondů

V roce 2018 organizace čerpala prostředky **fondů reprodukce majetku**:

- na investiční akci IZ 1/2015 – Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče Sádecká č.p.169, 252 30 Řevnice, odstranění havarijního stavu a nástavba, evidovanou pod číslem SMVS 133V112000077, spolufinancovanou ze státního rozpočtu v rámci programu 13311 Rozvoj a obnova materiálně technické základny speciálních škol a systému náhradní výchovné péče.

V roce 2018 byla zahájena investiční akce s názvem “DÚ a SVP Praha 4 – zateplení a výměna oken domu Na Dlouhé mezi 491/13, ev.č. SMVS 133V112000114“. Na zajištění přípravy akce byly použity prostředky z FRM.

Z FRM byl realizován investiční záměr „Nákup serveru“

Organizace nezískala dostatek finančních prostředků ke krytí odpisů dlouhodobého majetku. Na základě §66 odst. 8) Vyhl. 410/2009 Sb., byl fond reprodukce majetku snížen výsledkově o část odpisů roku 2018.

Prostředky **fondů kulturních a sociálních potřeb** byly čerpány v souladu se zásadami pro čerpání a použití fondů a s rozpočtem na rok 2018. Fond je čerpán především na příspěvky zaměstnancům na stravování a příspěvek na penzijní připojištění.

Fond odměn nebyl v roce 2018 čerpán.

Rezervní fond ze zlepšeného hospodářského výsledku

Fond byl doplněn ze zlepšeného výsledku hospodaření roku 2017, v roce 2018 nebyl čerpán.

V rezervním fondu z ostatních titulů

V rezervním fondu z ostatních titulů jsou k 31. 12.2018 evidovány finanční příspěvky a dary od fyzických a právnických osob ve výši 123.180,-- Kč, jejich použití je plánováno v dalších letech. V průběhu roku byly přijaty nové finanční dary v celkové výši 34.000,-- Kč. Z fondu bylo v roce 2018 čerpáno dle účelu vymezeného darovacími smlouvami v celkové výši 25.901,- Kč, v rámci hlavní činnosti organizace.

Všechny peněžní fondy organizace jsou plně finančně kryty.

Programy reprodukce majetku

Ve sledovaném roce čerpala organizace investiční prostředky v rámci programového financování od zřizovatele, a to na investiční akci IZ 1/2015 – „**Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče Sádecká č.p.169, 252 30 Řevnice, odstranění havarijního stavu a nástavba**“, evidovanou pod číslem SMVS 133V112000077, spolufinancovanou ze státního rozpočtu v rámci programu 13311 Rozvoj a obnova materiálně technické základny speciálních škol a systému náhradní výchovné péče.

V roce 2015 došlo při stavebně technickém průzkumu ke zjištění havarijního stavu na budově pracoviště Řevnice, který organizace převzala na začátku roku 2014. Plán velké rekonstrukce na revitalizaci objektu a vybudování přiměřeného (a hygienicky přijatelného) ubytování a servisu pro klienty i zaměstnance, byl na základě stavebně technického průzkumu, který zjistil akutní havarijní stav stropů pozastaven. V roce 2017 byla akce zařazena do programového financování. Po zpracování projektové dokumentace, vydání stavebního povolení a výběru dodavatele byly v září 2017 zahájeny stavební práce. Akce byla ukončena k 31.12.2018.

V roce 2018 organizace obdržela finanční prostředky ze SR na akci s názvem „**Nákup vícemístného automobilu – SMVS 133V112000069**“ ve výši 1.063.502,05 Kč. Nákup byl

realizován v rámci Rámcové dohody na minibusy pro MŠMT 2018-2019 – 1.část č.j. MSMT-1540/2018-35.

Vyhodnocení hospodářského výsledku

Výsledky hospodaření v daném roce jsou ovlivněny na jedné straně hraničními úspornými opatřeními v provozu zařízení (ONIV), které jsou na samotné hraně udržitelnosti provozu. Na straně druhé došlo k úsporám na mzdových prostředcích, když situaci ovlivňuje havarijní stav objektu Řevnice a omezení jeho provozu, dále ukončení programu dlouhodobých pobytů v pronajaté budově Nad Beláříi, Praha 12 Modřany a v neposlední řadě problematice obsazování některých pracovních pozic. Dlouhodobě chybí v organizaci zajištění dvou pozic psychologa, speciálního pedagoga, učitele a dalších speciálních pedagogů.

Hospodaření organizace v roce 2018 skončilo ziskem.

Majetek, s nímž je zpracovatel příslušný hospodařit.

Veškerý majetek organizace je využíván k hlavní činnosti. Budova Na Dlouhé mezi 19, sídlo organizace je využívána zčásti pro administrativní účely, všechny ostatní objekty výhradně pro ubytování dětí, hlavní činnost. Celkem organizace spravuje 6 vlastních a 3 pronajaté nemovitosti.

V katastru nemovitostí byla v roce 2018 zapsána změna výměr obnovou operátu, a to u pozemků zapsaných na listu vlastnictví 537, KÚ 727857 Hodkovičky. Změny byly zaznamenány na karty evidence majetku bez změny ocenění pozemků.

Vnější kontroly

V roce 2018 proběhly v organizaci vnější kontroly:

- pravidelné čtvrtletní prověrky dodržování ustanovení zákona 109/2002 Sb. prováděné Obvodním státním zastupitelstvím ve svých závěrech konstatují, že nebyla zjištěna nezákonnost ani žádné nedostatky,